

بررسی جنبش های منطقه و تاثیر آن بر تحولات ایران

گزارش اولیه نظرسنجی

پاریس - شهریور ۱۳۹۰ (سپتامبر ۲۰۱۱)

مسئول پروژه: دکتر حسین لاجوردی

مسئول فنی: دکتر نوید فاضل

© کلیه حقوق چاپ، تکثیر و توزیع و یا هرگونه استفاده انحصارا برای انجمن پژوهشگران ایران محفوظ است

شماره ثبت: ۳۳۹۳۷۶

انجمن پژوهشگران ایران در این گزارش کوتاه، اعداد و ارقام و نمودارهای اولیه را در اختیار قرار میدهد و امیدوار است بتواند با ارائه کامل نتایج به تحلیل آماری و جامعه‌شناختی آن نیز بپردازد.

به نظر شما در بروز قیام های منطقه کدام عامل ها نقش اساسی داشته اند ؟

خواست مردم این کشور ها را در جنبش های اخیر چگونه می بینید ؟

نسبت به جنبش های مردمی در منطقه (خاورمیانه - شمال افریقا) چه احساسی دارید ؟

آیا فکر می کنید که پی آمد به پاخیزی مردمی در منطقه کمک به استقرار دموکراسی در جهان اسلام می کند ؟

آیا جنبش های اخیر منطقه ای را دارای انگیزه مذهبی می دانید ؟

با توجه به سوال بالا (وجود انگیزه های مذهبی در جنبش های اخیر) و اینکه اکثریت جمعیت مسلمان منطقه سنی هستند، نقش مذهب شیعه را چگونه ارزیابی می کنید؟

آیا بنظر شما جنبش های اخیر منطقه بومی و ملی بوده اند و یا دولت های خارجی در آن نقش داشته اند ؟

نقش قدرت های خارجی در کشورهای منطقه (تونس، مصر...) را چگونه ارزیابی می کنید ؟

با توجه به موقعیت حساس سوریه، سقوط رژیم سوریه را در منطقه چگونه ارزیابی می کنید ؟

بنظر شما دخالت سیاسی خارجی در منطقه کدام یک از پی آمدهای زیر را می تواند به دنبال داشته باشد؟

آیا با دخالت نظامی قدرت های بزرگ جهانی در جهت تضمین حقوق بشر در منطقه موافق هستید ؟

برای اولین بار حمله نظامی تحت عنوان "بشر دوستانه" در رابطه با لیبی مورد تائید شورای امنیت سازمان ملل متحد قرار گرفت. شما آنرا چگونه ارزیابی می کنید ؟

به نظر شما هدف نهائی حضور کشورهای خارجی در منطقه چیست ؟

نقش زنان در جنبش های اخیر منطقه را چگونه ارزیابی می کنید ؟

تاثیر تحولات منطقه بر جایگاه و وضعیت زنان در این کشور ها را چگونه ارزیابی می کنید ؟

اثرات جنبش های منطقه را بر جنبش مردمی در ایران چگونه ارزیابی می کنید ؟

پی آمدهای جنبش های منطقه را بر حکومت جمهوری اسلامی ایران چگونه تعریف می کنید ؟

تصویب قطعنامه ای در شورای امنیت سازمان ملل متحد علیه جمهوری اسلامی که اجازه دخالت و یا حمله نظامی برای حمایت از مردم ایران را بدهد (به مثابه قطعنامه " لیبی ") را چگونه ارزیابی می کنید ؟

۳۸.....

آیا به نظر شما جنبش مردمی در ایران به حمایت خارجی نیازمند است ؟

۳۹.....

بخش سوم - سوالات متفرقه

۴۱.....

هدف امروز جنبش سبز را چگونه تعریف می کنید ؟

۴۲.....

موقعیت فعلی جنبش سبز را چگونه می بینید ؟

۴۳.....

تحولات نظام جمهوری اسلامی را چگونه می بینید ؟

۴۴.....

دسترسی به یک حاکمیت دموکراتیک از چه راهی متصور است ؟

۴۵.....

بخش چهارم

۴۶.....

میزان احساس امنیت در زندگی روزمره

۴۷.....

در چه زمینه ای بیشتر احساس کمبود می کنید ؟

۴۸.....

نسل جوان ایران به آینده خود چگونه نگاه می کند ؟

۴۹.....

سوال - آیا در فکر خروج از ایران هستید ؟

۵۰.....

پرسشنامه

۵۱.....

مقدمه

انجمن پژوهشگران ایران امسال و در خرداد ۱۳۹۰ نیز بر روال همه ساله خود به بررسی دیدگاه های مردم ایران نسبت به مهمترین مسائل روز اقدام نموده است.

انجمن پژوهشگران ایران از بدو تاسیس خود نزدیک به بیست سال پیش (۱۳۷۱-۱۹۹۲) همواره تلاش بر آن داشته است که با بررسی رویدادها و مسائل موجود با نگاهی به امروز و فردای ایران و با دیدی آینده نگر زمینه های لازم را برای شناخت مسائل و برنامه ریزی برای آینده ایران فراهم آورد.

انجمن پژوهشگران ایران در طول سال ها بررسی و پژوهش در زمینه های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی از چند سال پیش بدین سو بر آن شد که با نظرسنجی های مقطعی که به شکل سالیانه انجام می پذیرد بتواند با بدست آوردن داده های مختلف به بررسی تغییرات و تحولات جامعه پرداخته و از میزان خواست ها و نیازها و تغییرات اجتماعی برآورد های کمی و کیفی را شناسائی و در اختیار مردم و خاصه صاحب نظران و پژوهندگان قرار دهد.

انجمن پژوهشگران ایران امیدوار است نتایج بدست آمده در این نظرسنجی ها بتواند در جهت شناخت و در نهایت برنامه ریزی برای آینده ای روشن تر که قادر باشد ساختار امروز و فردای ایران را پایه گذاری کند مورد استفاده قرار گیرد.

در زمره نکات پایه ای و مهمی که می تواند چارچوب محکمتری را برای شناختی بیشتر فراهم آورد انجام بررسی هائی مشابه است که نیاز بدان هر روز بیشتر احساس می گردد. واقعیت اینست که اگر نتوانیم شناخت کاملی از شرایط زندگی اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی جامعه امان در اختیار داشته باشیم هر آنچه هم که تلاشی بی وقفه داشته باشیم قادر به برداشتن کوچکترین گامی در جهت آینده ای بهتر برای مردمان نخواهیم بود.

با چنین نگاهی بوده است که از چند سال پیش تا کنون هر ساله برای آگاهی از دیدگاه های مردم ایران در داخل و خارج از کشور مسائل ایران از طریق اینگونه نظر سنجی ها مورد بررسی قرار گرفته است.

دستاوردهای کلی

دستاوردهای اصلی نظر سنجی ۱۳۹۰ که به "جنبش های منطقه و تاثیر آن بر تحولات ایران" اختصاص پیدا کرده است را می توان به ترتیب زیر بیان داشت:

- حمایت از تغییرات دموکراتیک در منطقه
- اهمیت روش های بدون خشونت برای ایجاد تغییر
- مخالفت با هر گونه حمله و دخالت نظامی و به هر دلیلی
- نیاز به حمایت بین المللی در ایجاد تغییرات در ایران

هدف بررسی

هدف این نظر سنجی آگاهی و ارزیابی دیدگاه ایرانیان به جنبش های آزادیخواهی اخیر در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا بوده است و در این زمینه تلاش شده است که شناسایی شود ایرانیان با توجه به عملکرد جامعه بین المللی در رابطه با تحولات اخیر و با در نظر گرفتن موارد فوق چه نگاه و خواستی به آینده ایران داشته اند و خواست های آنان برای آینده ایران چیست.

پی آمدهای انتخابات خرداد ۱۳۸۸ که خود نقطه عطفی در تاریخ مبارزاتی ایرانی ها برای دست یابی به عدالت، برابری و دموکراسی در یک قرن گذشته و خاصه در سه دهه اخیر است را می توان آغازی دیگر در مبارزات مردم ایران قلمداد کرد.

زمانیکه حمایت های جامعه جهانی بسوی مردم ایران معطوف شده بود مسولان حکومت جمهوری اسلامی برای درهم شکستن اعتراض های مردم ایران از هیچگونه خشونت رویگردان نبودند.

فریاد اعتراض ها اینمرتبه صدای مردمی بود که بیشتر از طریق شبکه های اطلاع رسانی اینترنتی و شهادت های دست اول افرادی که توانسته بودند از مهلکه جان بدر برده و در جوامع آزاد تجربه ها، دیده ها و شنیده های خود را در اختیار جوامع بین المللی قرار دهند به گوش جهانیان می رسید.

قتل، ناپدید شدن، دستگیری و بازداشت های خودسرانه، شکنجه، مرگ در زندان ها، دادگاه های فرمایشی، احکام طولانی مدت زندان، اعدام و بی عدالتی در زمره واژه هائی است که می توان برای تعریف وضعیت در ایران پس از انتخابات بدان اشاره داشت.

این تجربه های تلخ به همراه عدم امنیت و مشکلات گسترده اقتصادی در زندگی روزمره، واقعیت های زندگی ایرانیان در دو سال و نیم گذشته را رقم زده است.

نتیجه اعتراض های مردمی با توجه به خواست ها و عملکرد رهبران اصلاح طلب که خط قرمزشان پابرجائی و نگاهداری حکومت جمهوری اسلامی بود و میرفت که به سردی و افسردگی بیانجامد با پیش آمدن حوادث و تحولات منطقه از جمله تونس و مصر جان تازه ای گرفت.

لازم به یاد آوریست که نتایج و دست آوردهای بررسی ها و نظرسنجی های پیشین انجمن پژوهشگران ایران این امکان را برای ما به وجود آورده است که بتوانیم روند خواست ها و آرزوهای جامعه جوان ایران را در طول چند سال گذشته ارزیابی و مقایسه نماییم.

امید ما بر اینست که نتایج این بررسی نیز به مانند دیگر بررسی ها، فعالیت ها و تلاش های انجمن پژوهشگران ایران که در هدف نهائی "منافع ملی ایران" را بالاترین خواستگاه خود می داند بتواند برای تمامی کسانی که علاقمند به آینده مثبت و روشن برای ایران هستند بصورت ابزار با ارزشی برای گفتگو و برنامه ریزی مورد استفاده قرار گیرد.

روش بررسی

همانگونه که در نظرسنجی های گذشته نیز اشاره شده است این گونه بررسی ها از طریق اینترنت انجام می گیرد و بطور طبیعی و از آنجائیکه بیشترین کاربران اینترنتی را جوانان و بیشتر تحصیلکرده ها تشکیل می دهند می تواند نتایج آن نمایانگر کامل جامعه مورد بررسی نباشد.

از آنجائیکه در شرایط حاکم بر جامعه امروز هیچگونه آمار دقیق و صحیحی وجود ندارد و از سوئی دیگر نیز امکان مراجعه مستقیم برای بررسی میسر نیست و با آگاهی به اینکه خصوصیات و خُلقیات جامعه از نظر فرهنگی نیز به گونه ایست که مردم نه از طریق مراجعه پرسشگر و نه از طریق تلفن به دلیل جو وحشت و ارباب پاسخ صحیح و دقیق به پرسشگر نمی دهند، بنظر می رسد یکی از راه هائیکه با توجه به مسائل فوق بیشترین امکان دسترسی به دیدگاه های مردم را فراهم می آورد از طریق اینترنت باشد.

یادآوری این مهم نیز لازم می آید که با توجه به اینکه در اینگونه نظر سنجی ها هیچگونه نام و نشان و آدرسی از پاسخگو سوال نمی شود و از سوئی دیگر بیشترین پاسخگویان نیز که از جامعه تحصیلکرده و جوان و از نظر فرهنگی دارای خصوصیات متفاوتی هستند، می توان امید بیشتری نسبت به روایی و اعتماد به نتایج آنرا دارا بود.

زمان بررسی

نظرسنجی حاضر از تاریخ اول اردیبهشت ۱۳۹۰ تا ۱۵ خرداد ۱۳۹۰ (۲۱ ماه آپریل تا ۵ جون ۲۰۱۱) به مدت ۴۵ روز انجام شده است، لازم به یادآوری است که به دلیل محدودیت فوق العاده اینترنت در داخل ایران و مشکلات تکنیکی، ارتباط سایت های ما با اینترنت به مدت ۱۲ روز قطع بوده است و به همین دلیل این نظر سنجی تا روز ۲۷ خرداد ۱۳۹۰ (۱۷ جون ۲۰۱۱) ادامه پیدا کرده است.

ترکیب جمعیتی پاسخگویان

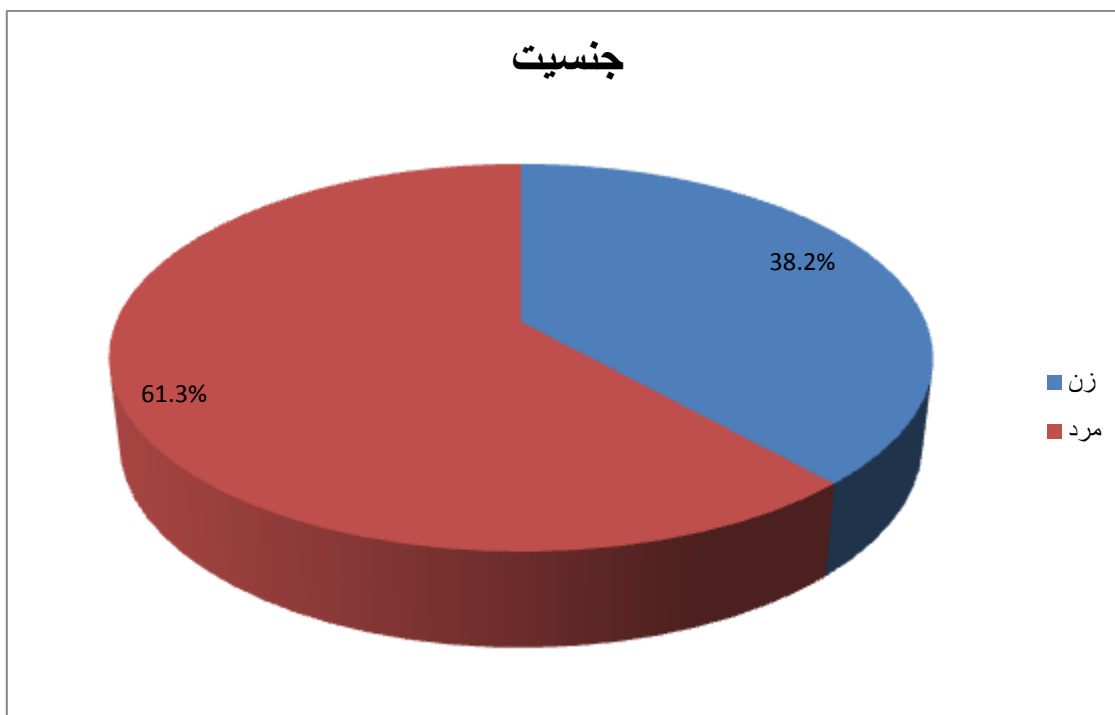
در این بررسی در مجموع ۱۰۲۲ پاسخ کامل وجود داشته است و همانگونه که گفته شد پاسخ هائی است که تکراری نبوده ، از یک کامپیوتر تنها یک بار استفاده شده و در نهایت پاسخ هائی است که از فیلترهای تکنیکی برای درستی و صحت پاسخ ها عبور کرده اند.

بخش اول – خصوصیات فردی

ترکیب جنسیتی

در میان شرکت کنندگان از مجموع کل پاسخگویان ۶۱/۳% مرد و ۳۸/۷% درصد زن بوده اند که به نسبت بررسی های گذشته درصد پاسخگویان زن افزایش بیشتری پیدا کرده است.

پاسخگویان جامعه آماری بر اساس جنس

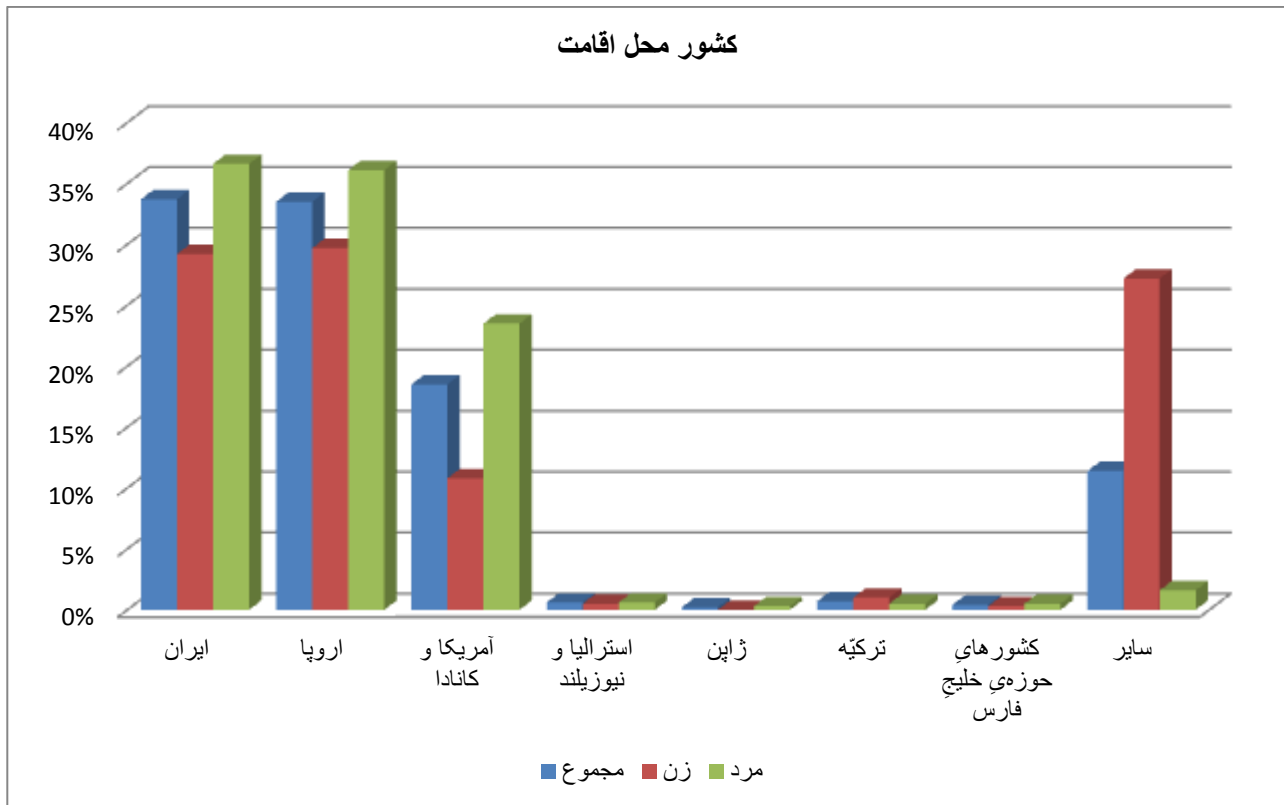

زادگاه

زادگاه اکثریت پاسخگویان با ۹۲/۱% در ایران و ۶/۸% درصد در خارج از ایران بوده است.

کشور محل اقامت

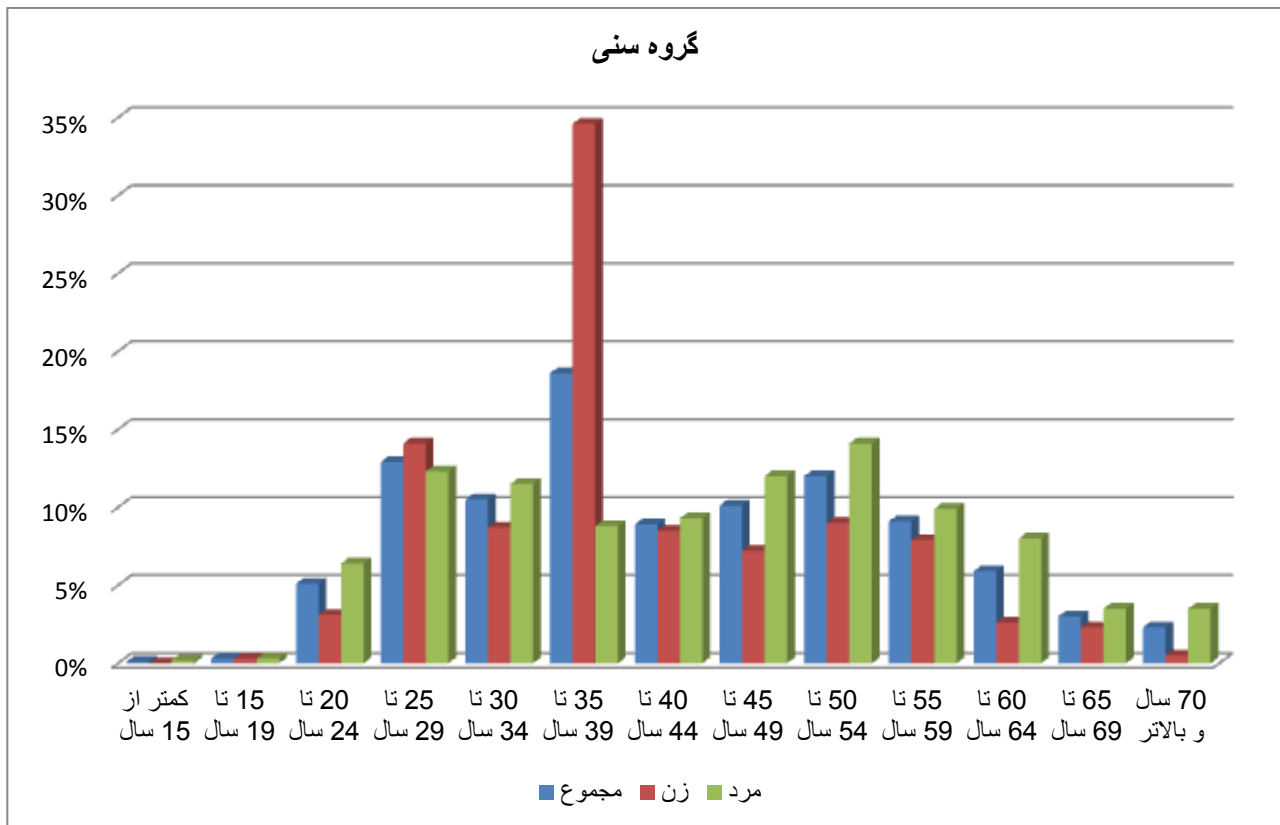
ترکیب جغرافیائی پاسخگویان به ترتیب با ۳۳/۷٪ از ایران، ۳۳/۵٪ از کشورهای اروپائی، ۱۸/۵٪ درصد از امریکا و کانادا و بقیه از دیگر کشورهای جهان بوده اند که در این بررسی شرکت جسته و به سوالات پاسخ گفته اند.

گروه های سنی

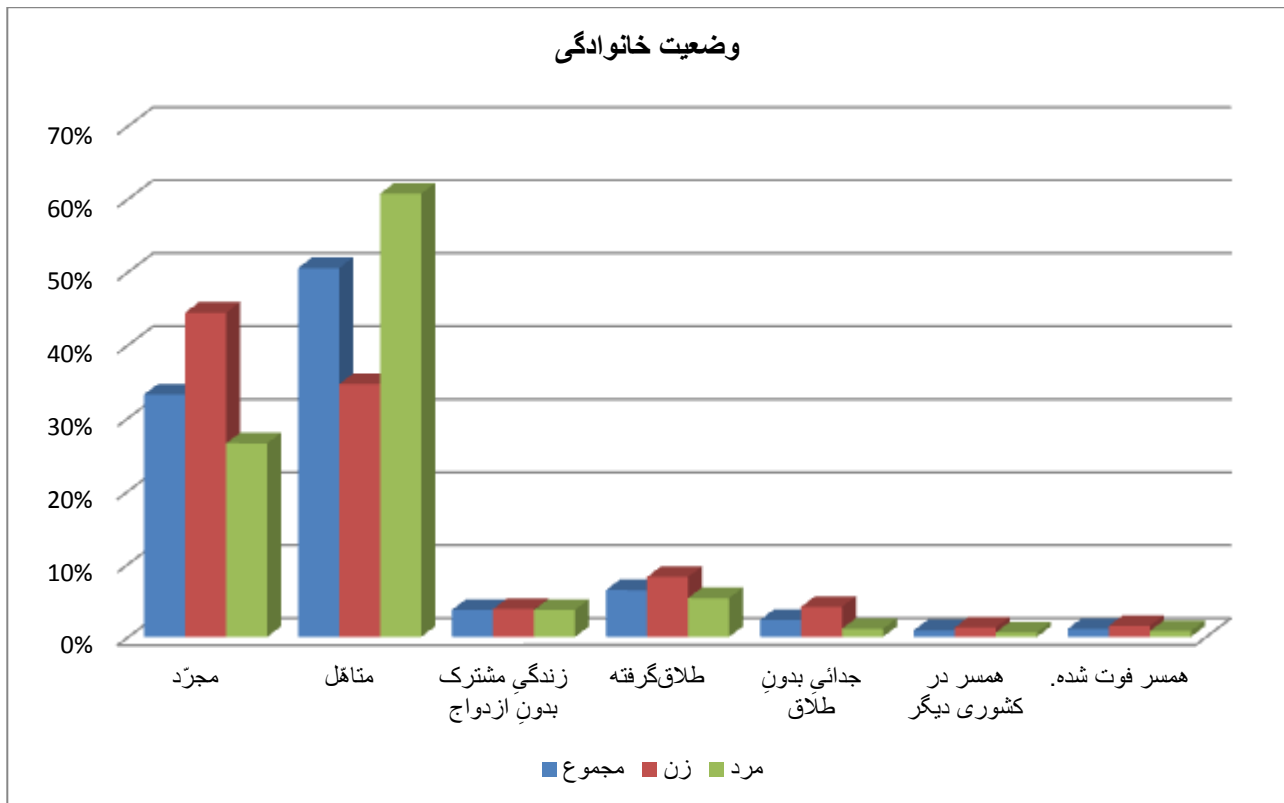
ترکیب گروه های سنی پاسخگویان از گروه های سنی کمتر از ۱۵ سال تا بیشتر از هفتادسال بوده است، بیشترین شرکت کنندگان در گروه های سنی ۲۵ - ۵۹ سال قرار داشته اند که در مرحله نخست و با مقایسه با بررسی های پیشین انجمن پژوهشگران ایران بیانگر علاقه و دسترسی گروه های سنی بالاتر به اینترنت در این گونه بررسی هاست.

گروه سنی ۳۵ - ۳۹ سال و با نسبت بیشتری زنان در این نظرسنجی بیشترین درصد را به خود اختصاص داده اند.

وضعیت خانوادگی

ترکیب جمعیت شرکت کنندگان بر حسب موقعیت خانوادگی نیز از دگرگونی ساختار جمعیتی در میان ایرانیان خبر می دهد، در ترکیب جمعیتی شرکت کنندگان، بیشترین پاسخگویان در گروه افراد ازدواج کرده قرار دارند و از سوئی دیگر همانگونه که در جامعه امروز ایران هم به شدت دیده می شود درصد بالای آمار طلاق و سپس زندگی های بدون ازدواج است که اگر چه پیش از این نیز وجود داشته است ولی با باز تر شدن جامعه و بدون نگرانی از قوانین اسلامی حاکم، زندگی مشترک بدون ازدواج در میان پاسخگویان در داخل ایران نیز دیده می شود.

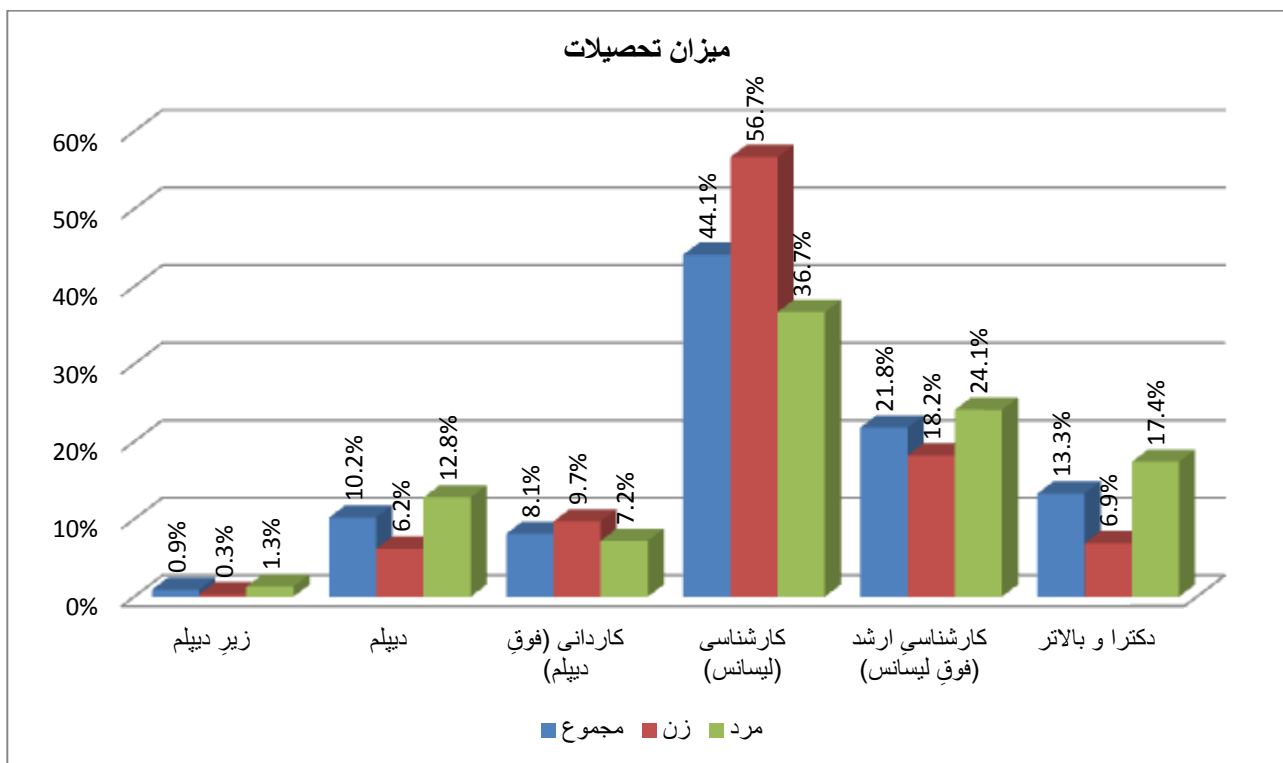

میزان تحصیلات

میزان تحصیلات در میان پاسخگویان در گروه بندی کمتر از دیپلم تا دکترا و بالاتر طبقه بندی شده است که در میان پاسخگویان بیشترین شرکت کنندگان با درجه تحصیلی لیسانس (کارشناسی) ۴۴/۱٪ و سپس فوق لیسانس (کارشناسی ارشد) ۲۱/۸٪ و پس از آن دارندگان مدرک تحصیلی دکترا و بالاتر با ۱۳/۳٪ درصد و بقیه از فوق دیپلم به پائین بوده اند.

از ویژه گی های شرکت کنندگان بر اساس طبقه بندی تحصیلی درصد بالای زنان با دارا بودن درجه تحصیلی لیسانس است که بیشترین درصد و تعداد را دارا هستند و این در حالیست که هر چه به طبقه تحصیلی بالاتری می رسیم تعداد زنان کمتر و تعداد مردان بیشتر می شود که تقریباً با ساختار آماری امروز در جامعه ایران برابر است.

در میان شرکت کنندگان دارندگان مدارک تحصیلی در رشته های علوم، فنی، کامپیوتر و...، بیشترین شرکت کنندگان بوده اند و درصد مردان شرکت کننده به نسبت زنان بیشتر از سه برابر است حال آنکه در علوم اجتماعی که دومین گروه از رشته های تحصیلی است، نسبت زنان است که بیشتر از سه برابر مردان می باشد، طبقه بندی تحصیلی در رشته های مختلف به ترتیب علوم انسانی، علوم پزشکی، علوم پایه، علوم اقتصادی، هنر و...، بوده اند.

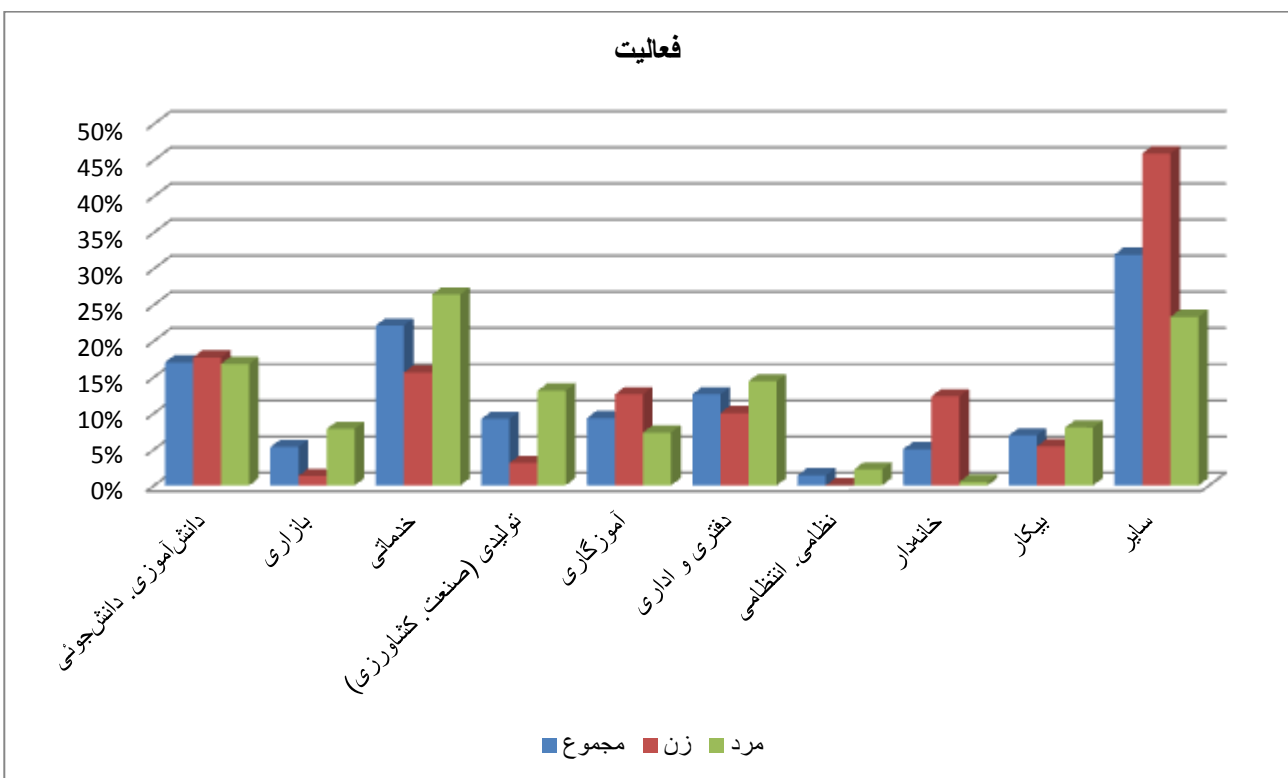

فعالیت

طبقه بندی گروه های شغلی بیشتر بر اساس طبقه بندی های بین المللی و طبقه بندی های اداری در ایران انجام شده است، بر پایه آمار بدست آمده اگر چه بیشترین درصد مربوط به پاسخ در ستون " سایر " است که اصلی ترین دلیل آن می تواند این بوده باشد که در این نظر سنجی به شرکت کنندگان این امکان داده شده بود که می توانند در انتخاب گروه های شغلی چند گزینه را انتخاب کنند و دلیل آنهم چند شغله بودن افراد در بازار کار امروز در ایران است.

از سوی دیگر نکته مهمی که در این زمینه می تواند مورد توجه قرار گیرد انواع مشاغلی است که در طبقه بندی های اداری و بین المللی وجود ندارد ولی در عین حال دارای درآمد می باشد که قسمتی از آن در بخش های مختلف خدمات و بقیه در زمره مشاغلی هستند که ضمن درآمدزایی با ارزش های حاکم بر جامعه دارای هم آهنگی نمی باشد، همچنین قابل توجه است که در همین بخش تعداد زنان حدود دو برابر است (زنان ۹٪۴۵ درصد و مردان ۳٪۲۳ درصد است).

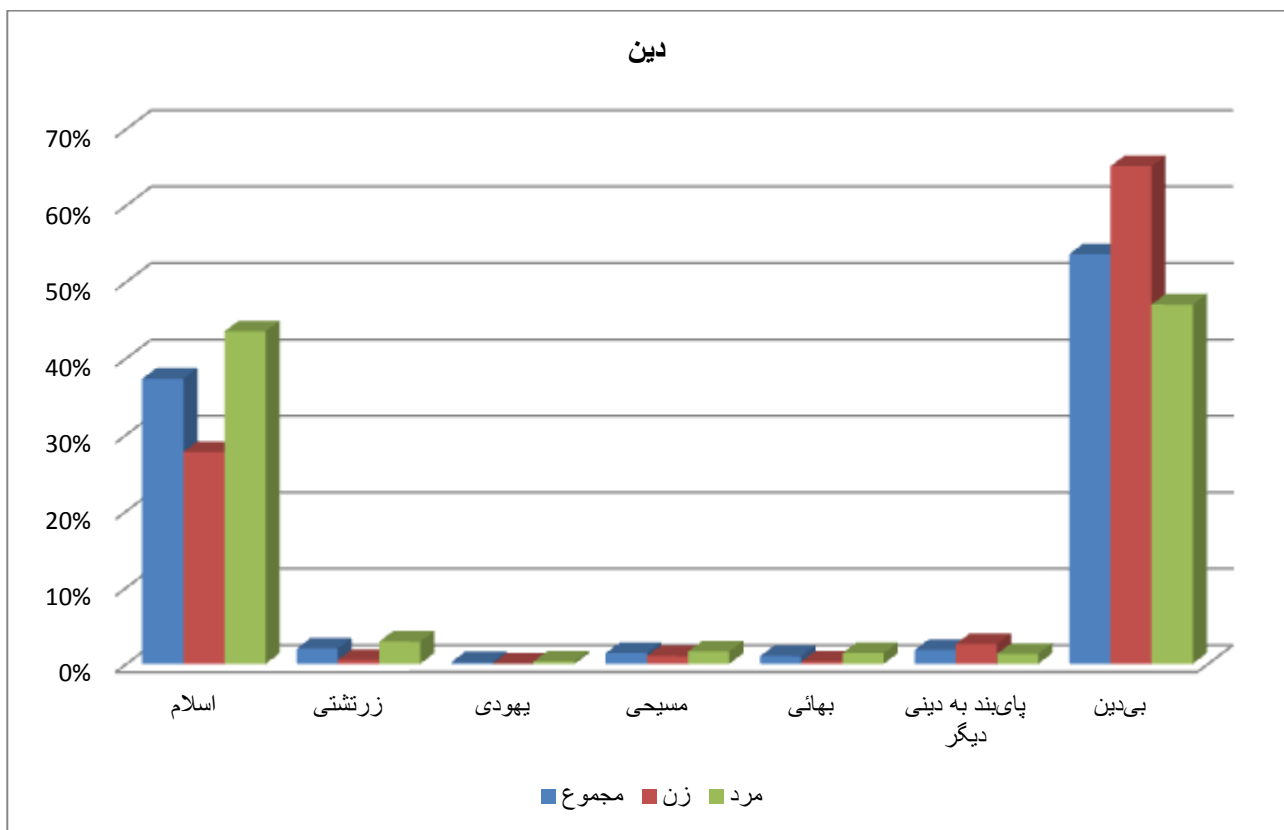
در این زمینه بیشترین شاغلین با ۲۲/۱٪ درصد در بخش خدمات، ۱۷٪ درصد در بخش اشتغال به تحصیل، ۱۲/۶٪ درصد امور اداری، ۹/۳٪ درصد آموزشی، ۹/۲٪ درصد تولید، ۵/۳٪ درصد در امور تجارت و بازار، ۵٪ خانه دار، ۱/۴٪ درصد در مشاغل نظامی - انتظامی و ۶/۹٪ درصد بیکار بوده اند.

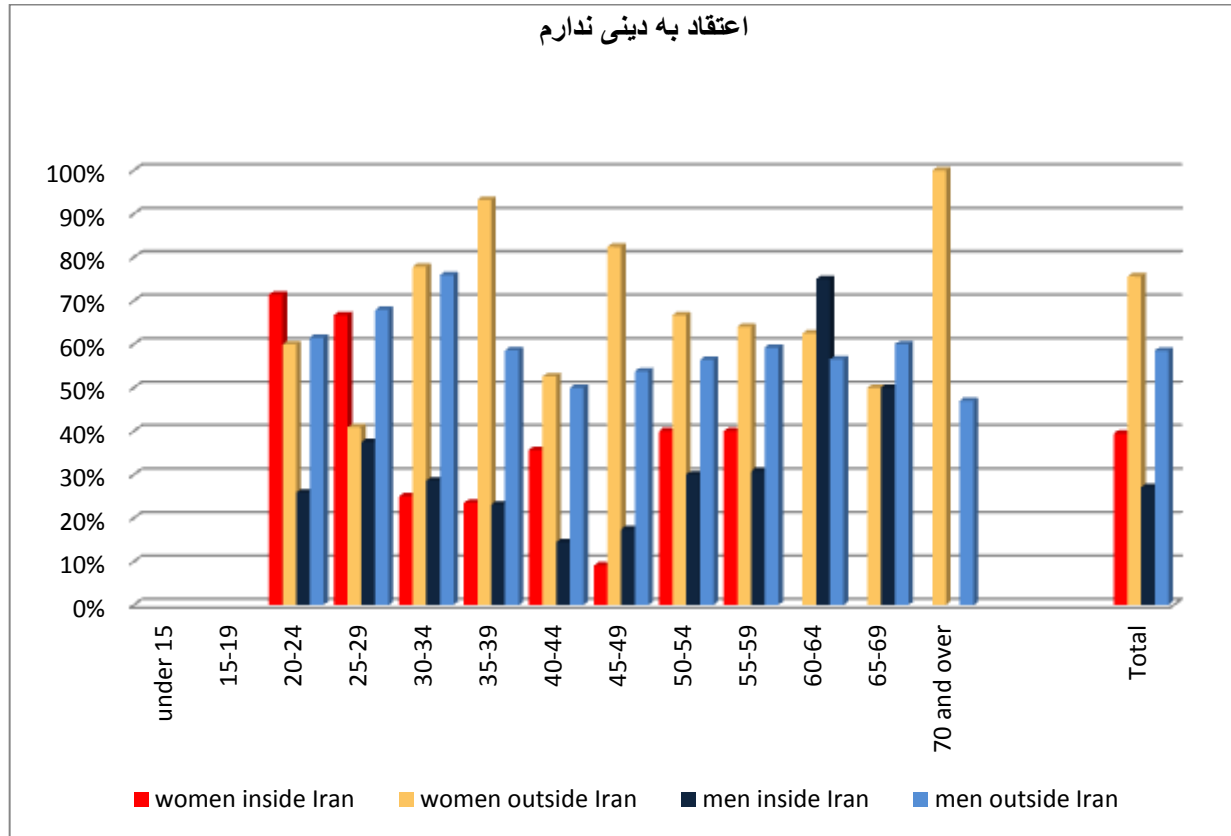
دین

پاسخ های شرکت کنندگان بر اساس نوع دینی که دارند طبقه بندی شده است و نمایانگر تنش های بسیار شدیدی است که امروز جامعه ایران با آن مواجه است، آمارهای بدست آمده بیانگر اینست که نیم بیشتر از پاسخگویان خود را بی دین اعلام کرده اند که در میان آنان درصد زنان به مراتب بالاتر از مردان است که اینک در میان ۵۳/۶ درصد پاسخ گویان که خود را بی دین اعلام داشته اند این نسبت برای گروه سنی ۳۵-۳۹ سال برای زنان ۶۵/۱ درصد و برای مردان ۴۷ درصد می باشد.

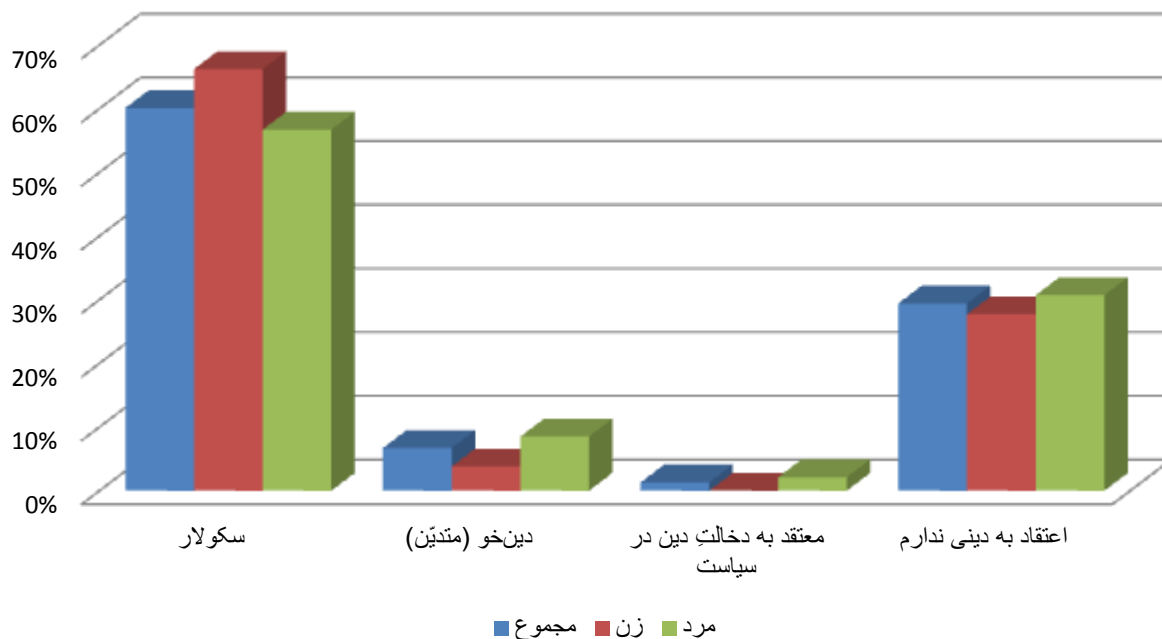
۲۷/۷ درصد از زنان و ۴۳/۵ درصد مردان خود را مسلمان اعلام کرده اند و مبین این است که تعداد زنان مسلمان در این بررسی با تفاوت فاحشی پائین تر از مردان است، همانگونه که نسبت زنان در مقابل سوال بی دین بودن بسیار بالاتر از مردان قرار داشته است، تغییر و تحول اخیر و افزایش تعداد زنانی که به سوی بی دینی می روند در این زمینه به نسبت بررسی های سال های گذشته انجمن پژوهشگران ایران بسیار چشمگیر است.

در پاسخ به سوال شماره ۱۲ (با توجه به رویدادها و تحولات ایران در دوران رژیم جمهوری اسلامی، اعتقاد دینی شما چگونه است ؟)، بیشترین پاسخ ها به " بی مذهب و دین ستیز شده ام " باز می گردد که می تواند بالاترین برخورد به مسائل اعتقادی در در ۳۲ سال گذشته باشد.

12 - ذهنیت دینی

بخش دوم – تحولات منطقه ای، جنبش های مردمی و نقش

دولت های خارجی

هدف اصلی در نظر سنجی انجمن پژوهشگران ایران (۱۳۹۰ – ۲۰۱۱) آشنائی با دیدگاه های مردم ایران در رابطه با منطقه بوده است که نسبت به تحولات کشور های منطقه چه دیدگاهی وجود دارد و در پی آمد آن در رابطه با کشور خود چگونه می اندیشند، که در بخش نخست آن (کشورهای منطقه) ۱۴ سوال و در بخش دوم (در رابطه با ایران) ۵ سوال مطرح شده است که پاسخ های کوتاه آن بشرح زیر است:

به نظر شما در بروز قیام های منطقه کدام عامل ها نقش اساسی داشته اند ؟

اگر چه بر اساس پاسخ های عنوان شده به ترتیب دیدگاه سیاسی شرکت کنندگان مشخص است ولی نکته مهم نظر خاص پاسخگویان به ادعای مقامات جمهوری اسلامی است که مرتباً اعلام می دارند که جنبش های منطقه نشأت گرفته از جمهوری اسلامی و خواستگاه مذهبی است، در این زمینه تنها ۲/۹٪ درصد از پاسخگویان چنین دیدگاهی داشته اند که در عمل همان گروهی هستند که یا دیدگاهی نزدیک به جمهوری اسلامی داشته اند و یا در عمل اعتقاد دارند که جنبش های کشورهای منطقه تاثیر پذیری از جمهوری اسلامی داشته است.

- استبداد و خودکامگی رژیم های حاکم با ۷۴/۴٪
- خواست آزادی و رسیدن به دموکراسی با ۷۴/۱٪
- مشکلات اقتصادی و معیشتی با ۷۱/۴٪

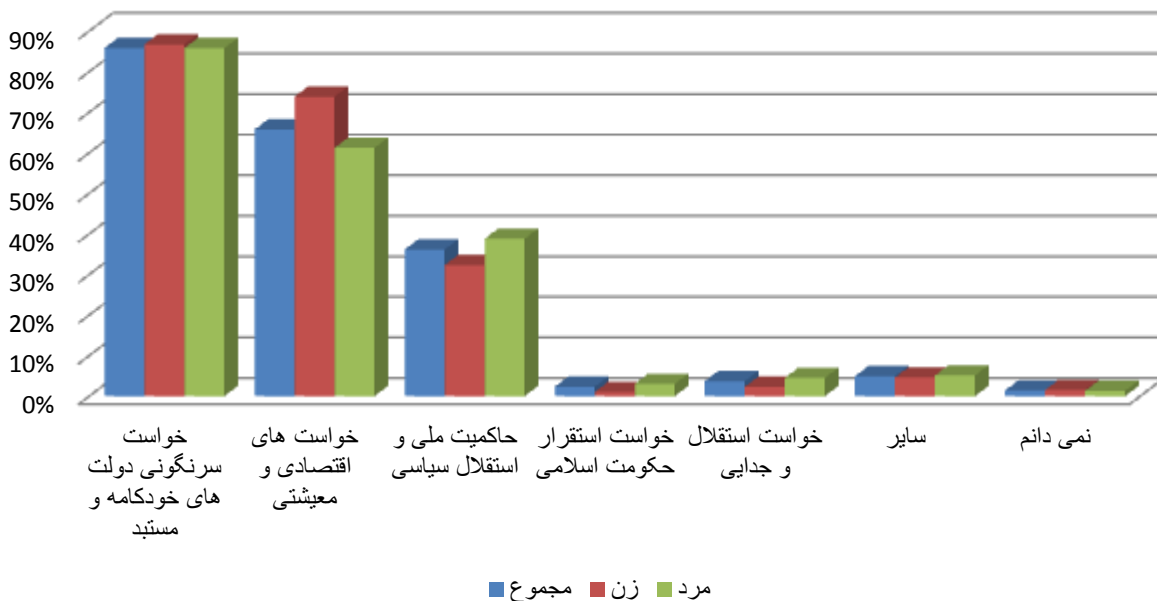
و در نهایت فساد با ۴۹/۵٪ از دیدگاه پاسخگویان این نظرسنجی بالاترین عوامل تحولات اخیر در خاورمیانه و شمال افریقا بوده است.

در این بررسی نقش دولت های خارجی با ۱۸/۹٪ درصد نیز قابل توجه است (لازم به یادآوری است که در این قسمت پاسخگویان می توانستند چند پاسخ بدهند).

خواست مردم این کشورها را در جنبش های اخیر چگونه می بینید ؟

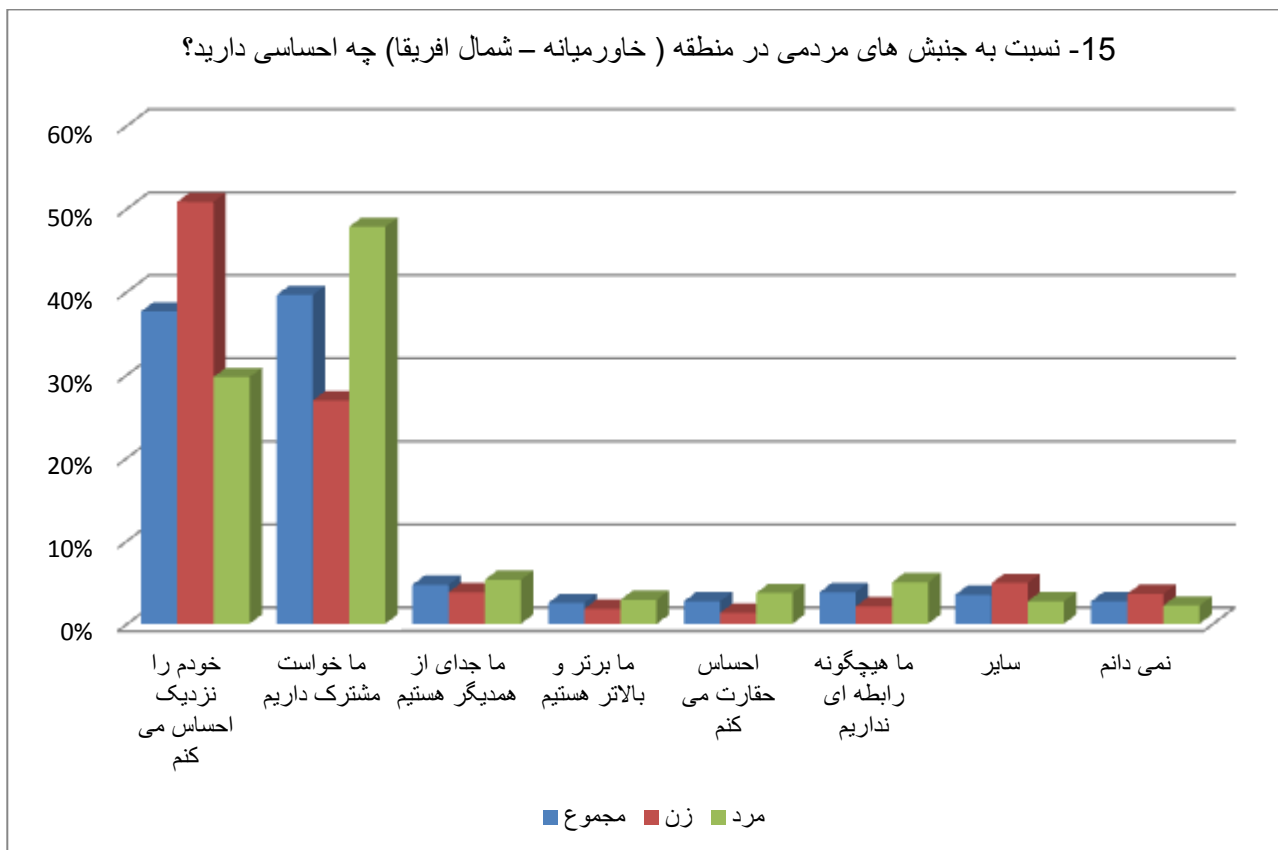
با توجه به پاسخ های داده شده اکثریت قریب به اتفاق پاسخگویان ۸۵/۸٪ درصد بر این باور بوده اند که مردم این کشورها بدنبال سرنگونی حکومت های خودکامه خود هستند و پس از آن و در مرتبه بعدی از مسائل اقتصادی و معیشتی نام برده می شود ولی باز هم قابل توجه است که درصد پاسخگوییانی که گفته اند این جنبش ها برای استقرار یک حکومت اسلامی است از ۲/۳٪ درصد تجاوز نمی کند و در این اظهار نظر نیز تعداد مردانی که این عقیده را دارند سه برابر بیشتر از زنان است و بیشترین آنها در گروه سنی ۲۰ - ۲۹ سال هستند.

14- خواست مردم این کشورها را در جنبش های اخیر چگونه می بینید ؟
(می توانید چند پاسخ بدهید.)

نسبت به جنبش های مردمی در منطقه (خاورمیانه - شمال آفریقا) چه احساسی دارید ؟

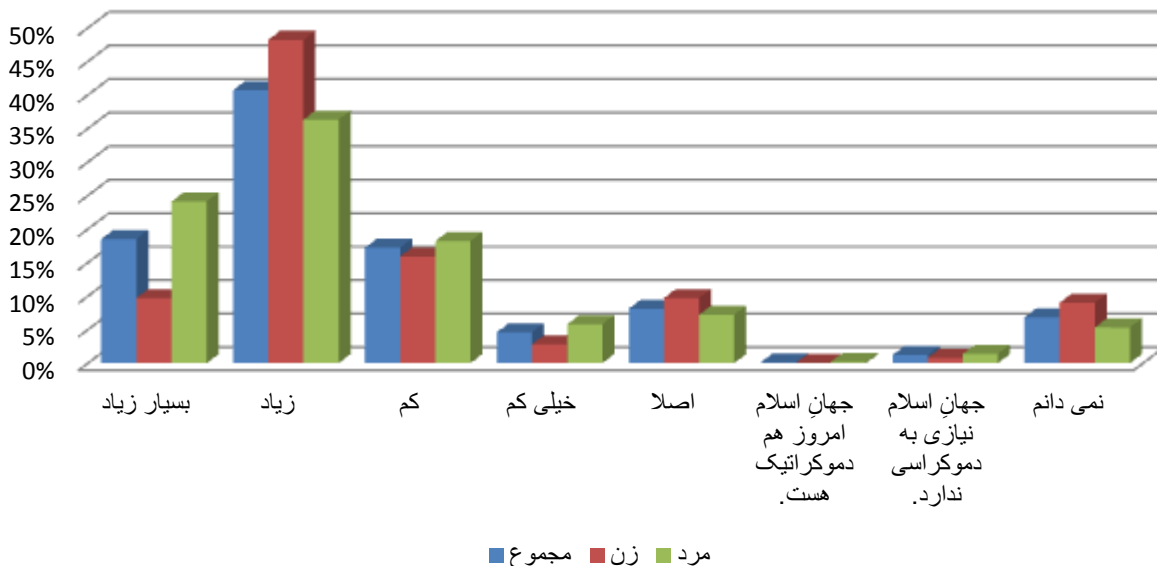
اگر چه کمتر از ۱۰ درصد از پاسخگویان بنوعی خود را جدای از مردم منطقه می دانند و یا خود را برتر و بالاتر قلمداد کرده اند ولی بیشترین شرکت کنندگان نزدیک به ۴۰٪ درصد (۳۹/۶٪) پاسخ داده اند که ما با مردم این کشورها خواست مشترک داریم و ۳۷/۶٪ درصد نیز خود را به مردم این کشورها نزدیک احساس می کنند.

آیا فکر می کنید که پی آمد به پاخیزی مردمی در منطقه کمک به استقرار دموکراسی در جهان اسلام می کند؟

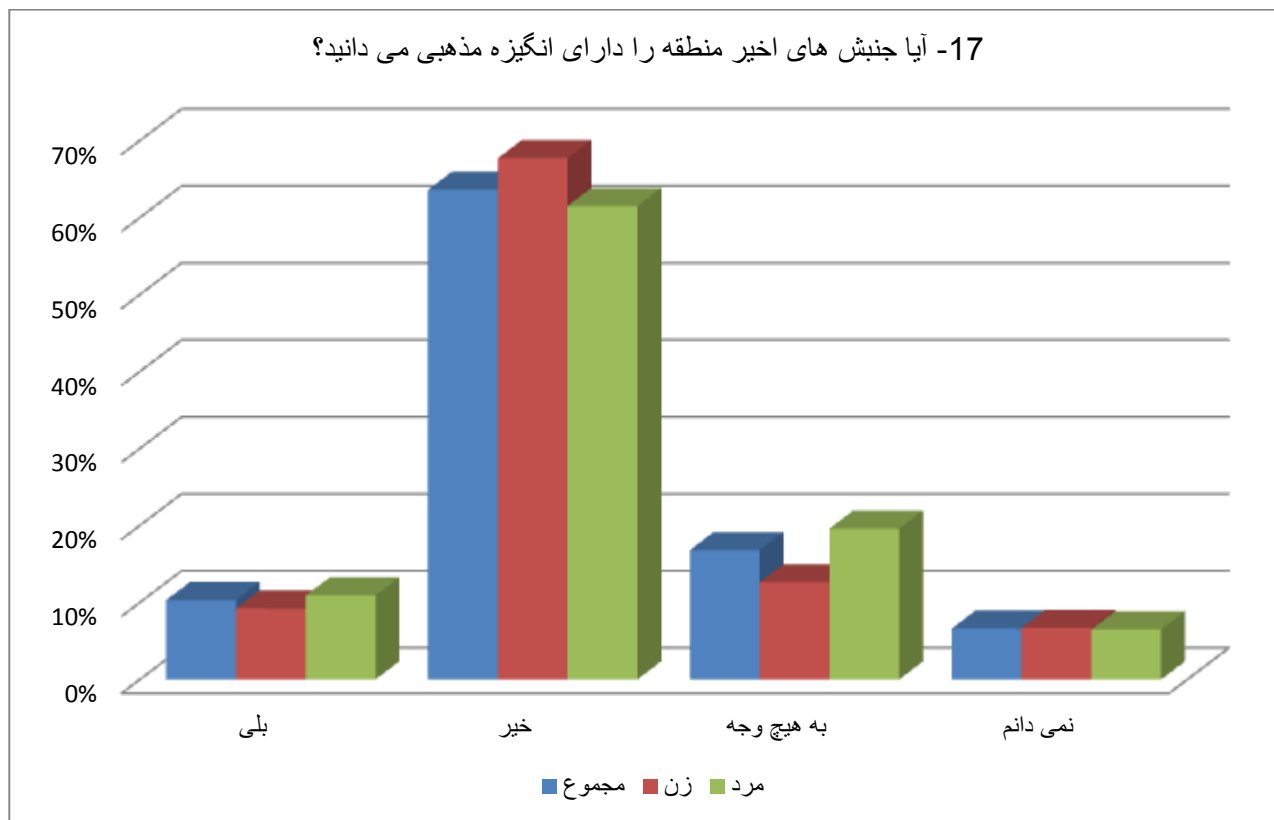
اگرچه کمتر از یک درصد از شرکت کنندگان اعتقاد دارند که امروز جهان اسلام دموکراتیک است و تقریباً کمی بیشتر از همین تعداد (۱/۲٪) هم اعتقاد داشته اند که جهان اسلام نیازی به دموکراسی ندارد ولی اکثریت با پاسخ های زیاد و خیلی زیاد و کمی کمتر، فکر می کرده اند که این جنبش ها برای استقرار دموکراسی در کشورهای اسلامی کمک کرده اند و تنها ۱/۸٪ درصد از پاسخگویان که بیشتر از زنان هستند اعتقاد داشته اند که این جنبش ها اصلاً کمکی به استقرار دموکراسی نخواهد کرد.

16- آیا فکر میکنید که پیامد به پاخیزی مردمی در منطقه کمک به استقرار دموکراسی در جهان اسلام می کند؟

آیا جنبش های اخیر منطقه ای را دارای انگیزه مذهبی می دانید؟

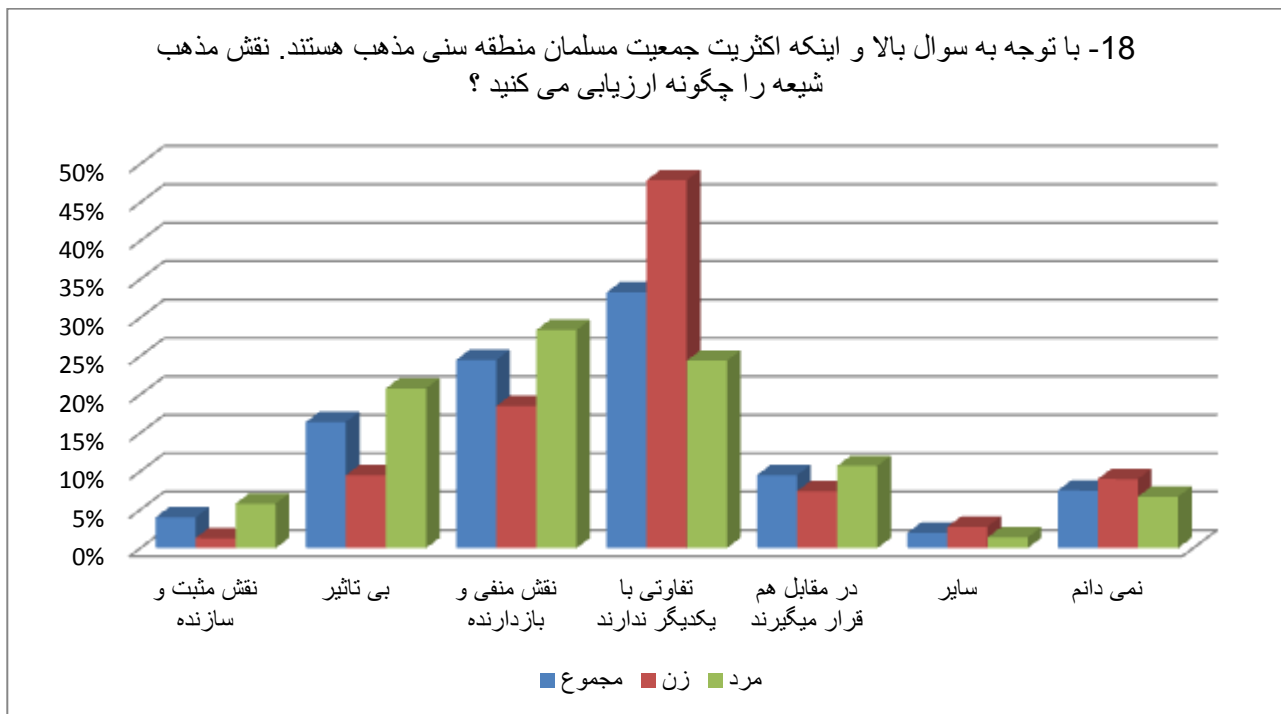
بیشتر از هشتاد درصد (۸۰/۴٪) از پاسخگویان جواب منفی و به هیچ وجه داده اند که بیشترین پاسخگویی هستند که اعتقاد داشته اند که این جنبش ها اصلا جنبه مذهبی نداشته است و حدود ده درصد (۱۰/۱٪) هم اظهار داشته اند که انگیزه های مذهبی وجود داشته است.

با توجه به سوال بالا (وجود انگیزه های مذهبی در جنبش های اخیر) و اینکه اکثریت جمعیت مسلمان منطقه سنی مذهب هستند، نقش مذهب شیعه را چگونه ارزیابی می کنید؟

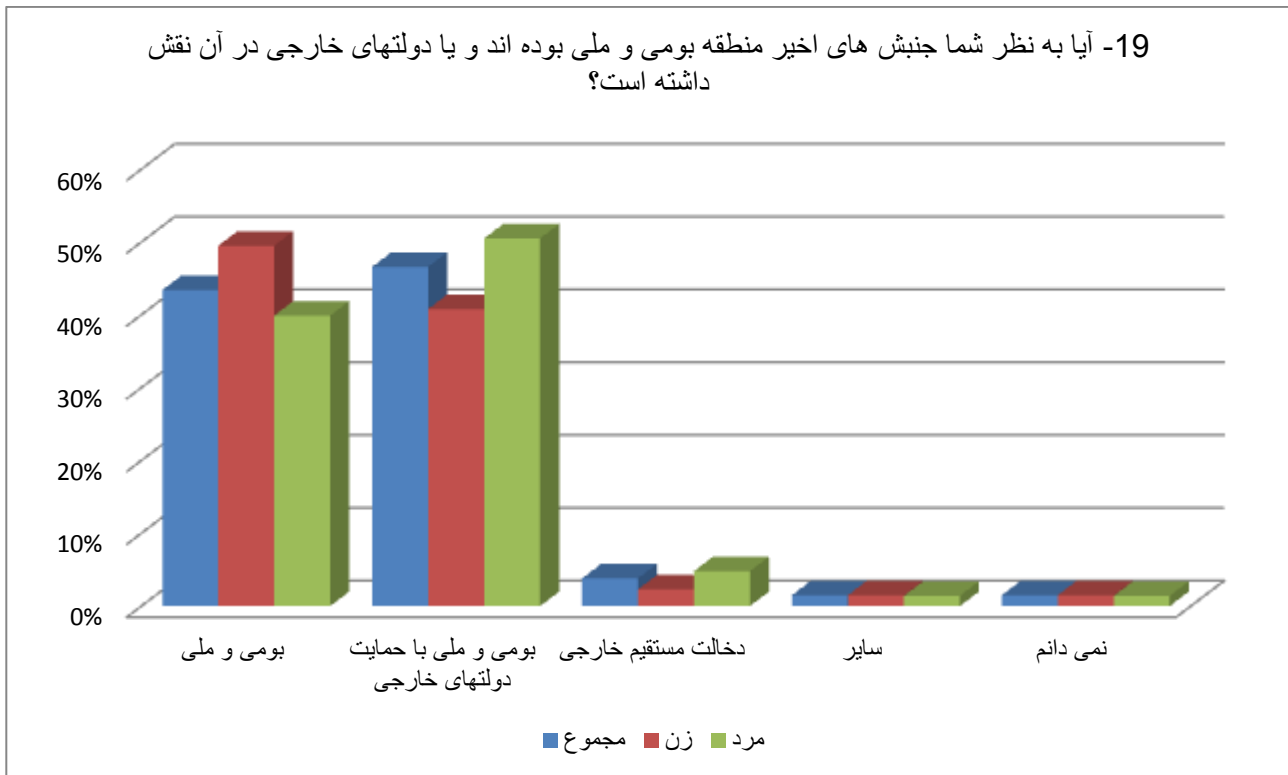
بیشترین پاسخ ها و زنان به نسبت مردان (۲ برابر) اعتقادشان بر اینست که شیعه و سنی فرقی با یکدیگر ندارند (۳۳/۳٪) درصد و نزدیک به یک چهارم شرکت کنندگان اظهار داشته اند که مذهب شیعه در این جنبش ها نقشی منفی و بازدارنده داشته است.

بی تاثیر بودن نقش مذهب شیعه و اینکه این دو مذهب در مقابل هم قرار می گیرند به ترتیب در پاسخ های بعدی منعکس است و همچنان ۴٪ درصد از پاسخگویان بر این باور بوده اند که مذهب شیعه نقشی مثبت و سازنده داشته است که باز هم بیان کننده همان گروهی است که از تاثیر پذیری از حکومت جمهوری اسلامی و یا با اعتقاد به این مسئله هستند که مذهب شیعه نقشی تاثیر گذار در جنبش های منطقه ای داشته است.

آیا بنظر شما جنبش های اخير منطقه بومی و ملی بوده اند و يا دولت های خارجی در آن نقش داشته اند؟

در پاسخ این سوال بیشترین درصد (۴۶/۴٪) و به نسبت مردان بیشتر از زنان بر این باور بوده اند که اگرچه این جنبش ها بومی و ملی بوده اند ولی بدون تردید با حمایت دولت های خارجی انجام شده است و این در حالیست که ۴۳/۴٪ درصد از پاسخگویان و بیشتر زنان در گروه سنی ۳۵ - ۳۹ سال اظهار داشته اند که بدون دخالت و حمایت خارجی و بومی و ملی هستند، گروه بسیار کمی هم (۳/۸٪) درصد بر دخالت مستقیم خارجی انگشت نهاده اند.

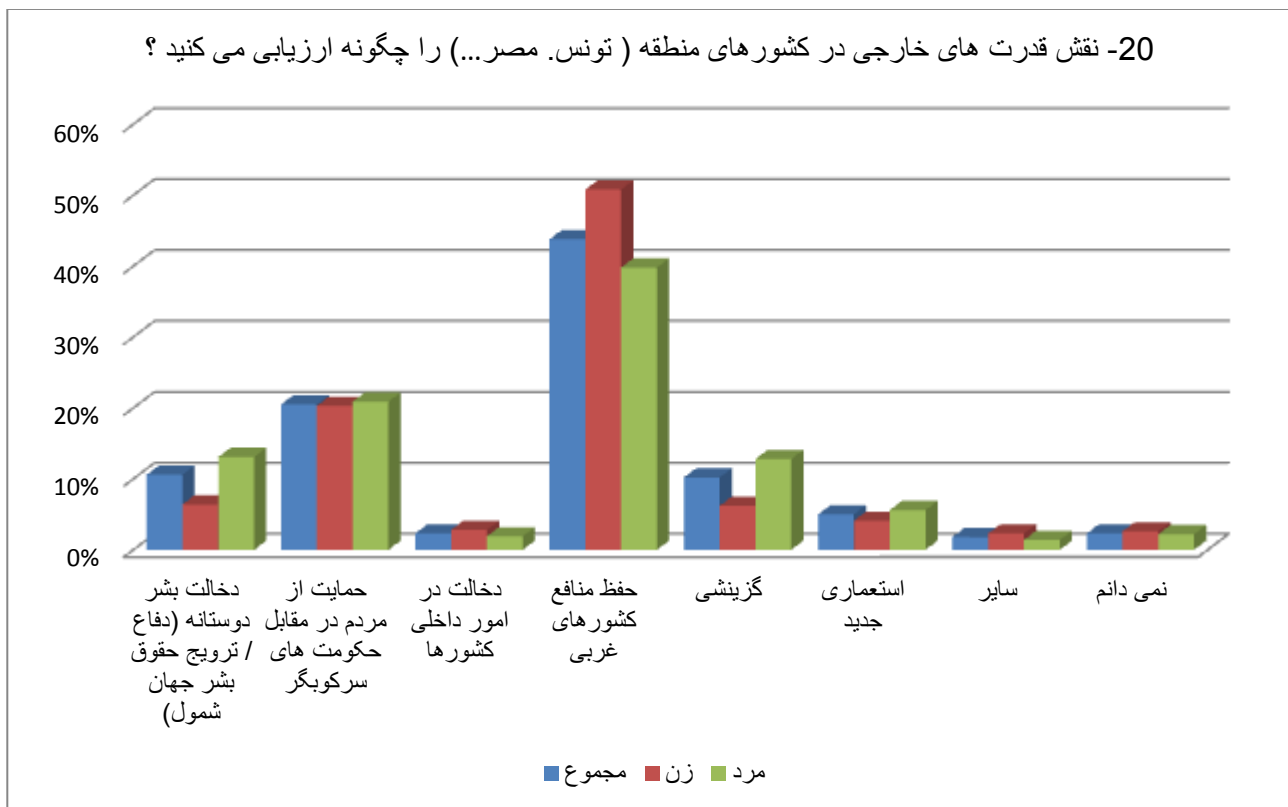
نقش قدرت های خارجی در کشورهای منطقه (تونس، مصر...) را چگونه ارزیابی می کنید ؟

بیشترین پاسخ ها در این زمینه اعتقاد پاسخ گویانی است که می گویند دولت های خارجی نقش داشته اند و حفظ منافع کشورهای غربی بیشترین درصد را داشته است.

زنان پاسخگو با نسبت (۵۰/۸٪) درصد در مقایسه با مردان (۳۹/۸٪) درصد بر حفظ منافع کشورهای غربی بیشتر تاکید داشته اند.

از هر پنج نفر یک نفر بر این اعتقاد است که حمایت از مردم در مقابل حکومت های سرکوبگر باید وجود داشته باشد و در کل از هر ۱۰ نفر تنها یک نفر باور به - دخالت بشردوستانه و ترویج حقوق بشر جهان شمول - دارد و در این زمینه خواست مردان پاسخگو دو برابر بیشتر از زنان است.

آنهائیکه اظهار داشته اند که این مسئله هم نوعی استعماری جدید است نیز کمی بیشتر از ۵ درصد پاسخگویان می باشند.

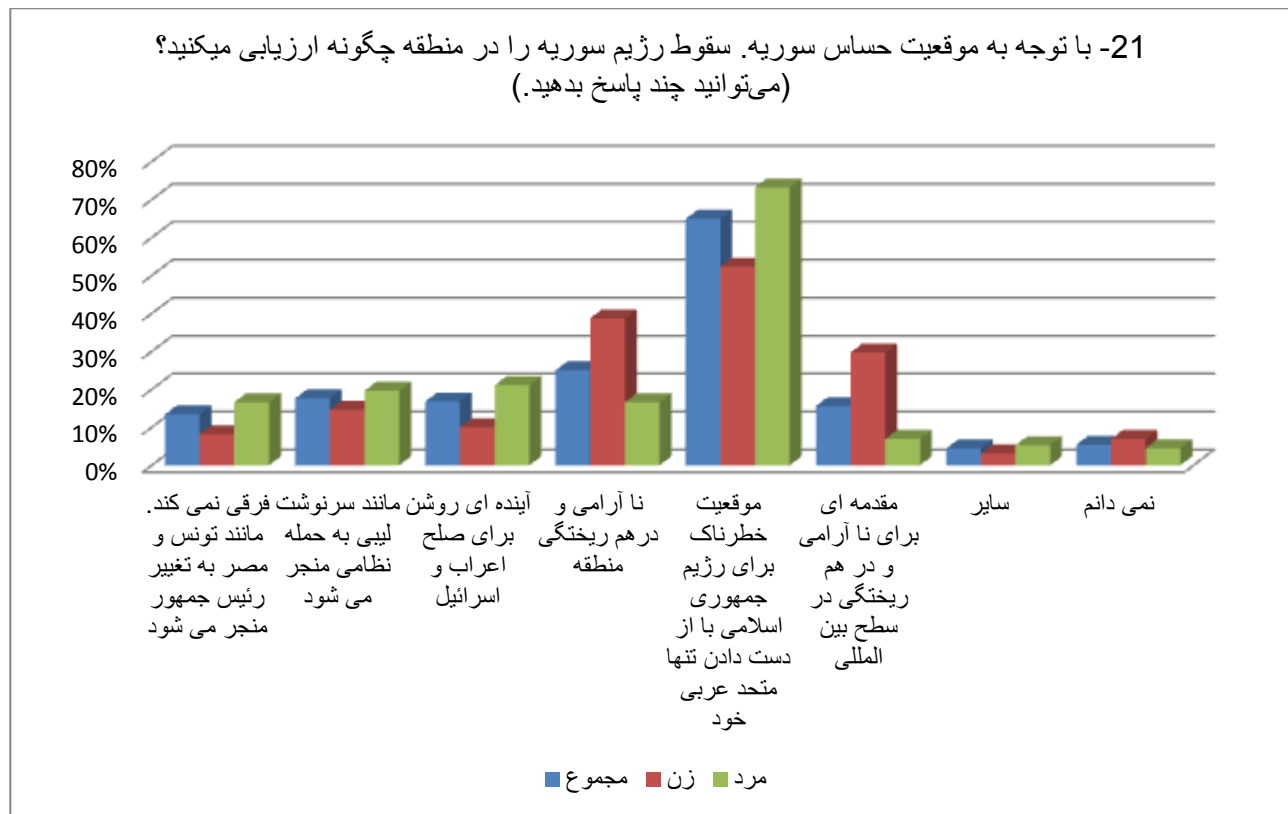

با توجه به موقعیت حساس سوریه، سقوط رژیم سوریه را در منطقه چگونه ارزیابی می کنید؟

موقعیت خطرناک برای رژیم جمهوری اسلامی با از دست دادن تنها متحد عربی خود بالاترین درصد پاسخ گویان را با حدود ۶۵٪ درصد (۶۴/۹٪) به خود اختصاص داده است که بیشترین اعتقاد را مردان پاسخگو به نسبت زنان داشته اند، در میان پاسخگویان و در رده بعدی کسانی هستند که فکر می کنند که سقوط سوریه ناآرامی در سطح منطقه و در نهایت مقدمه ای برای ناآرامی در سطوح بین المللی را بدنبال خواهد داشت و در این قسمت و پاسخ بدین سوال زنانی که اعتقاد به چنین مسئله ای دارند به مراتب بیشتر از مردان است.

۱۷٪ درصد از پاسخگویان نظرشان بر این بوده است که عاقبت کار رژیم سوریه هم مانند " لیبی " به حمله نظامی منجر خواهد شد و تقریباً با همین نسبت پاسخ شرکت کنندگان این بوده است که سقوط سوریه آینده روشنی را برای صلح اعراب و اسرائیل فراهم خواهد آورد.

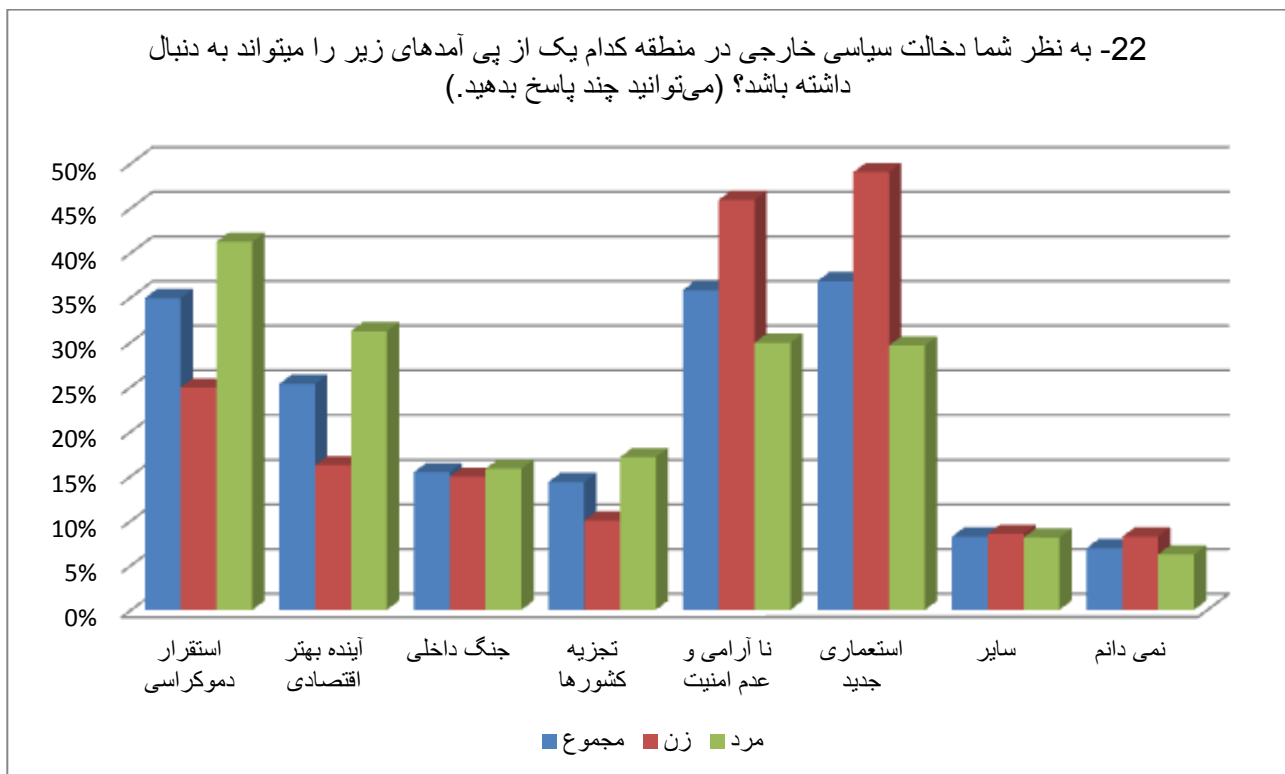
لازم به یادآوری است که سوال بالا در زمره گزینه های چند پاسخی بوده است.

بنظر شما دخالت سیاسی خارجی در منطقه کدام یک از پی آمدهای زیر را می تواند به دنبال داشته باشد؟

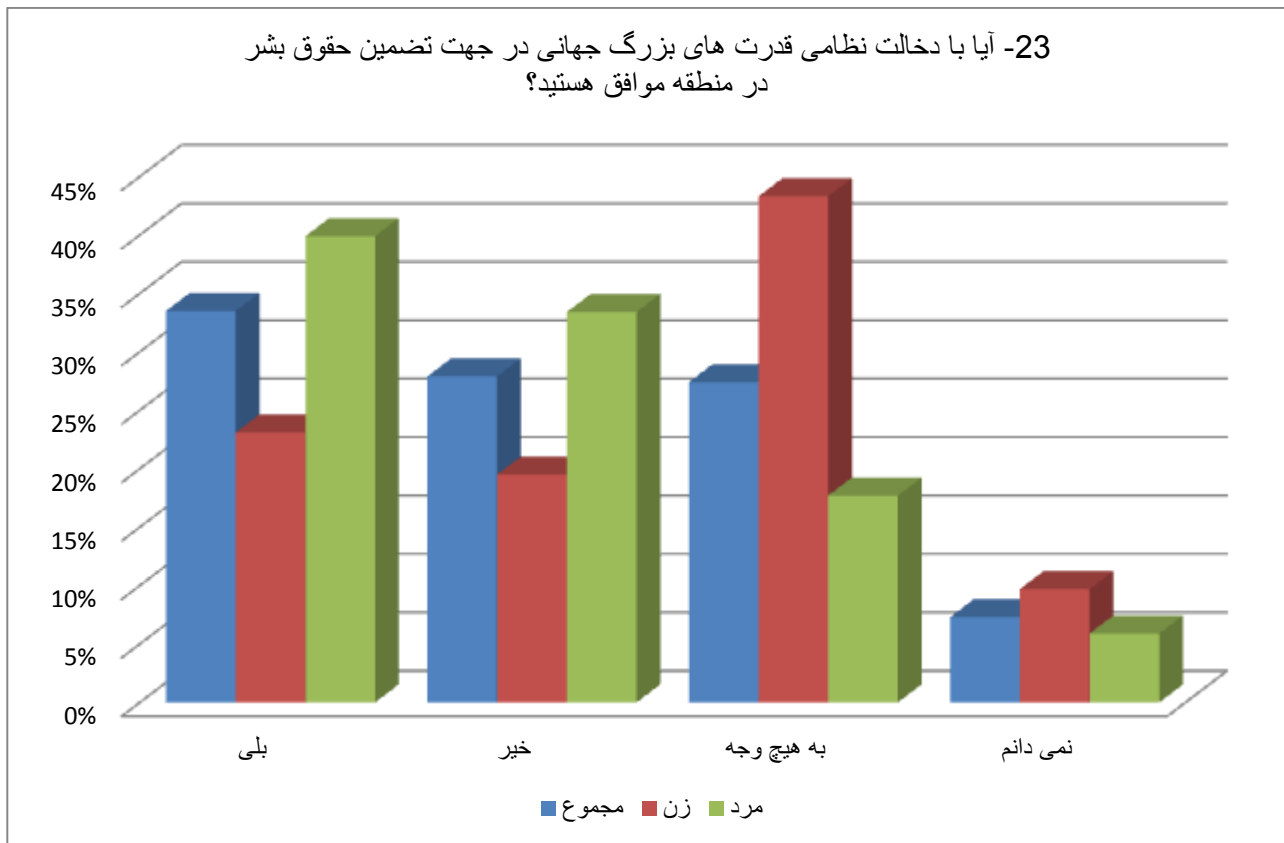
بیشترین درصد پاسخ ها که نسبت زنان به مردان بسیار بیشتر است پاسخگویان اظهار داشته اند که بنوعی استعماری جدید است (۳۶/۸٪) و در مرحله بعدی بازهم زنان بیشتر از مردان به ناآرامی و عدم امنیت منطقه در اثر دخالت خارجی اشاره داشته اند (۳۵/۸٪)، استقرار دموکراسی و آینده بهتر اقتصادی در صورت دخالت سیاست خارجی سومین و چهارمین درصد بالا را به خود اختصاص داده است که نگاه مشخص تر و به مراتب بیشتر از سوی مردان را نسبت به زنان ارائه می دهد.

دو گزینه دیگر در این پاسخ ها به جنگ داخلی و تجزیه کشورها بر اثر دخالت سیاسی خارجی اشاره دارد.

آیا با دخالت نظامی قدرت های بزرگ جهانی در جهت تضمین حقوق بشر در منطقه موافق هستید؟

یک نفر از هر سه نفر به دخالت نظامی قدرت های بزرگ در جهت تضمین حقوق بشر در منطقه پاسخ مثبت داده اند، در این نظرخواهی نسبت مردان به زنان ۴۰ درصد به ۲۳ درصد است و بعبارتی از هر ۱۰۰ نفر مرد ۴۰ نفر و از هر ۱۰۰ نفر زن ۲۳ نفر با دخالت نظامی موافق بوده اند ولی تقریباً دو سوم دیگر پاسخگویان با پاسخ خیر و به هیچ وجه مخالفت خود را با دخالت نظامی ابر قدرت ها در منطقه اعلام داشته اند و در رده پاسخگويانی که به هیچ وجه با دخالت نظامی در منطقه موافق نیستند نسبت زنان بالاتر و بیشتر از دو برابر و نیم مردان پاسخگوست.

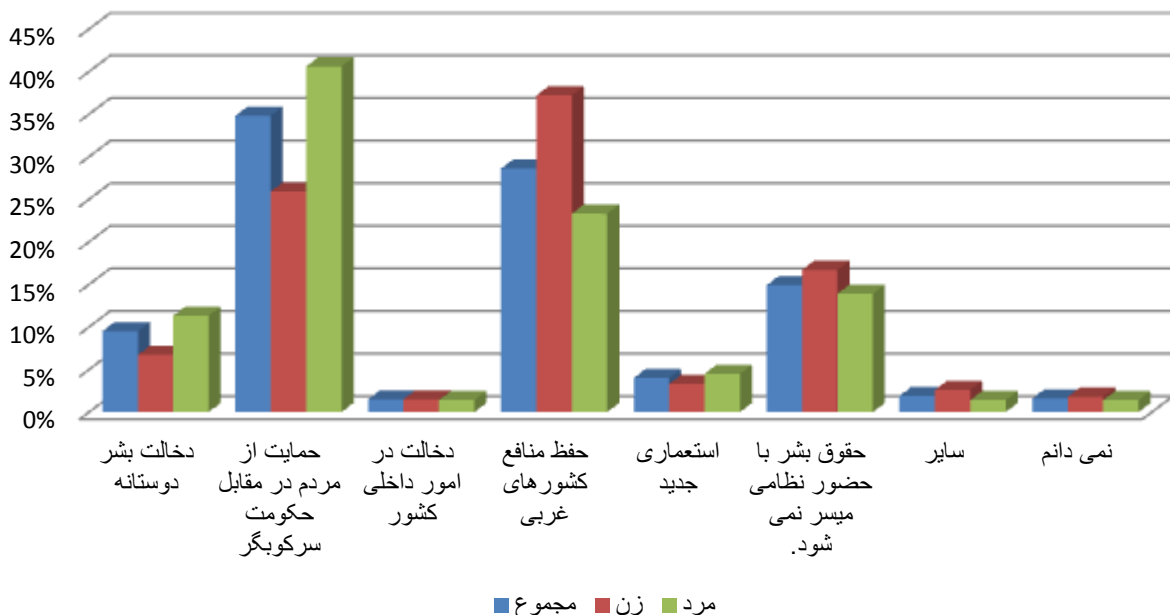
برای اولین بار حمله نظامی تحت عنوان "بشر دوستانه" در رابطه با لیبی مورد تائید شورای امنیت سازمان ملل متحد قرار گرفت. شما آنرا چگونه ارزیابی می کنید؟

تنها یک نفر از هر ۱۰ نفر به دخالت بشر دوستانه از سوی شورای امنیت باور داشته است، بالاترین پاسخ شرکت کنندگان و مردان به مراتب بیشتر از زنان حمایت از مردم را در مقابل حکومت های سرکوبگر مورد تائید قرار داده اند، بیشترین کسانی که بر این اعتقاد هستند در گروه سنی ۱۵ - ۱۹ سال قرار دارند که شاید بنوعی امید به آینده ای است که برای هر جوان و نوجوانی باید وجود داشته باشد و از سوئی دیگر نبود تجربه ای کافی است که می تواند به نوعی در زمره دیگر دلایل چنین دیدگاهی بدان اشاره داشت.

حفظ منافع کشورهای غربی در تحولات اخیر خاورمیانه و شمال آفریقا دومین گزینه ایست که در پاسخ های شرکت کنندگان به روشنی وجود دارد و باز هم نسبت زنان به مراتب بیشتر از مردان است و بیانگر اینست که جامعه پاسخگوی ما به دخالت بشردوستانه بسیار کمتر باور دارد و بیشتر بر این باور است که این دخالت و حمله نظامی اگرچه می تواند حمایت از مردم در مقابل حکومت های سرکوبگر را دارا باشد ولی حفظ منافع کشورهای غربی در پاسخ شرکت کنندگان در دومین الویت پاسخ دهندگان است.

حدود ۱۵ درصد (۱۴/۹%) از شرکت کنندگان در این نظر سنجی اعتقاد داشته اند که حقوق بشر با حضور نظامی میسر نمی شود و در آخرین پاسخ (۴%) درصد باز هم تاکید بر این شده است که این اقدام حاکی از استعمار جدیدی است.

24- برای اولین بار حمله نظامی تحت عنوان «دخالت بشر دوستانه». در رابطه با لیبی مورد تائید شورای امنیت سازمان ملل متحد قرار گرفت. شما آن را چگونه ارزیابی می کنید؟

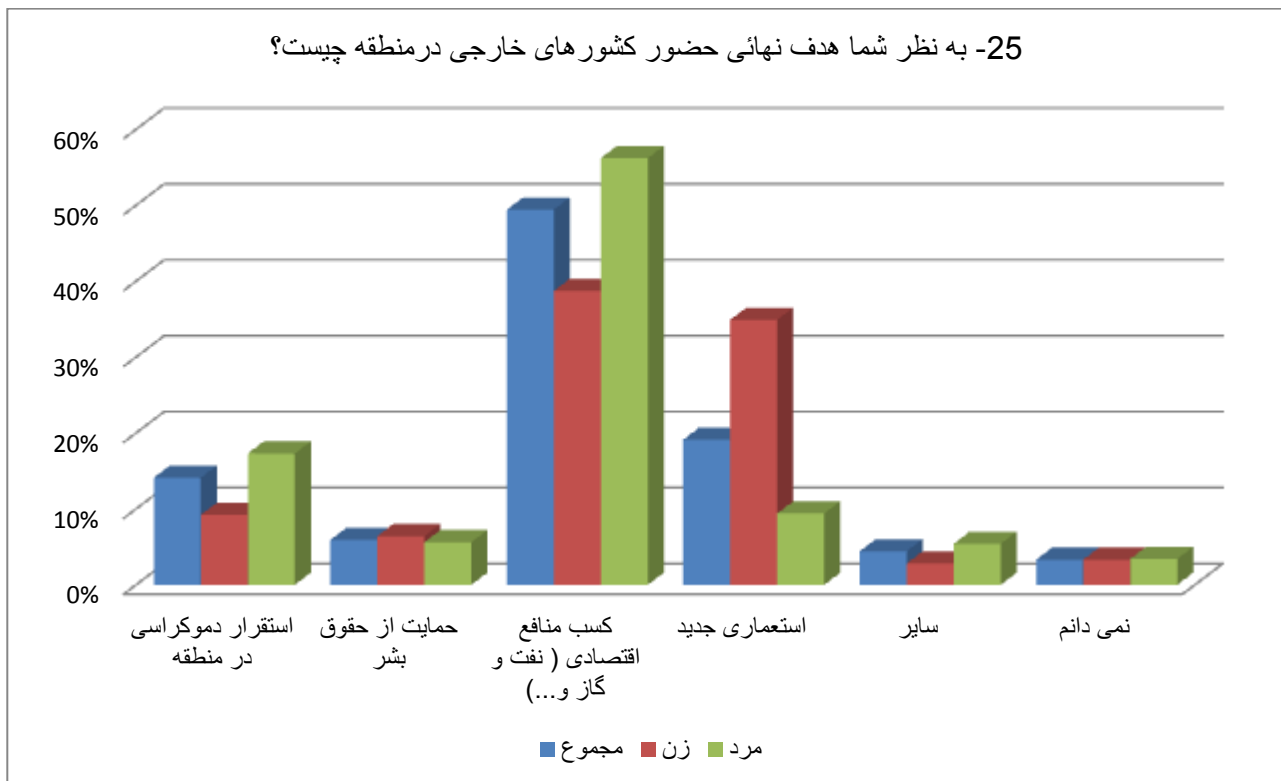

به نظر شما هدف نهائی حضور کشورهای خارجی در منطقه چیست ؟

بدبینی و یا واقع گرایانه نگاه کردن در نزد پاسخگویان در پاسخ این سوال بیشتر از بقیه پرسش و پاسخ ها، در این قسمت به چشم می خورد که اینک نزدیک به نیمی (۴۹/۴٪) درصد از شرکت کنندگان بر این باور بوده اند که کسب منافع اقتصادی (نفت و گاز) دلیل حضور کشورهای خارجی در منطقه است، اگر چه مسائل سیاسی و به تبع آن مسائل اقتصادی پیچیده تر از آنست که تنها با یک پرسش و پاسخ بتوان بر آن آگاهی پیدا کرد ولی در نهایت و با توجه باینکه تنها کمتر از ۶ درصد (۹٪) دلیل حضور قدرت های خارجی را حمایت از حقوق بشر عنوان کرده اند این مسئله که نیمی از پاسخگویان دلیل حضور کشورهای خارجی را کسب منافع اقتصادی (۴۹/۴٪) می دانند خود بسیار قابل تامل است.

۱۹/۱٪ درصد از پاسخگویان باز هم تاکید داشته اند که حضور کشورهای خارجی نوعی از استعماری جدید است که بطور طبیعی حاکی از تجربه ای طولانی در کشورهای ثروتمند و دارای منابع نفت و گاز می باشد و در این قسمت هم باز درصد زنانی که بر این امر پافشاری داشته اند نزدیک به چهار برابر بیشتر از مردان است و بیشترین گروه سنی که اعتقاد داشته اند این حضور، استعماری جدید را بدنبال خواهد داشت با ۵۷/۹٪ درصد در گروه سنی ۳۵ - ۳۹ سال قرار گرفته اند. لازم به یادآوریست که این مسئله نه یک قانون که تنها مربوط به آن گروه از کشورهایی است که دارای حکومت های غیر مردمی می باشند.

۱۴٪ درصد از پاسخگویان نیز بر این باور بوده اند که حضور کشورهای غربی با هدف استقرار دموکراسی در منطقه است که در این قسمت هم خوش بینی مردان بیشتر از زنان بوده است.

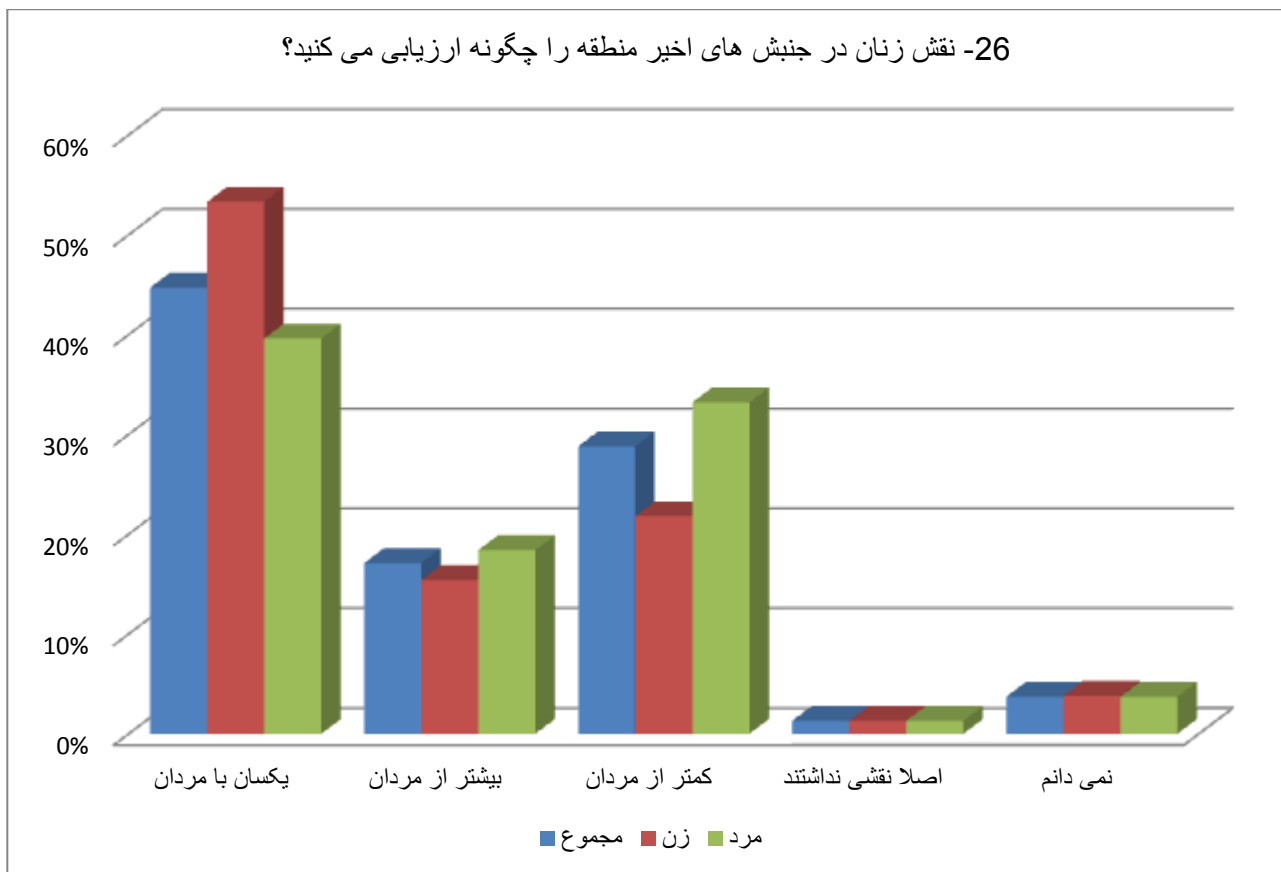

نقش زنان در جنبش های اخیر منطقه را چگونه ارزیابی می کنید ؟

بررسی نقش زنان در تحولات سیاسی – اجتماعی سال های اخیر و در تاریخ معاصر کشور خودمان در یک صد سال گذشته در زمره مطالعات قابل تامل و دقیقی می تواند باشد که جا دارد هر آنچه بیشتر بدان پرداخته شود.

اگر چه نقش زنان در تاریخ معاصر ایران و خاصه در انقلاب مشروطیت از ویژه گی های بسیاری برخوردار بوده و غیر قابل انکار است ولی در دوران ۳۲ ساله جمهوری اسلامی در ایران این تلاش ها، از خود گذشتگی ها و همیشه در صف اول قرار داشتن ها جایگاه ارزشمند و در خُوری را برای زنان ایران ایجاد کرده است که احترام بسیاری را طلب می نماید، حضور مداومی که به تنهایی توانسته است فریاد حکومتگران جمهوری اسلامی را به آسمان ها بلند کند و هر روز بیشتر از روز پیش آنها را به رغم قدرت سرکوبگری شان در بُهت و حیرت نگاه دارد و همچنان در صف نخستین مبارزات آزادیخواهانه در ایران جایگاه در خُور خود را داشته باشند.

در رابطه با نقش زنان در جنبش های اخیر منطقه ۴۴/۷٪ درصد از پاسخگویان اظهار داشته اند که نقشی یکسان با مردان داشته اند و این در حالیست که تنها ۱/۳٪ درصد از پاسخگویان نقش زنان را در جنبش های منطقه ای انکار کرده اند.

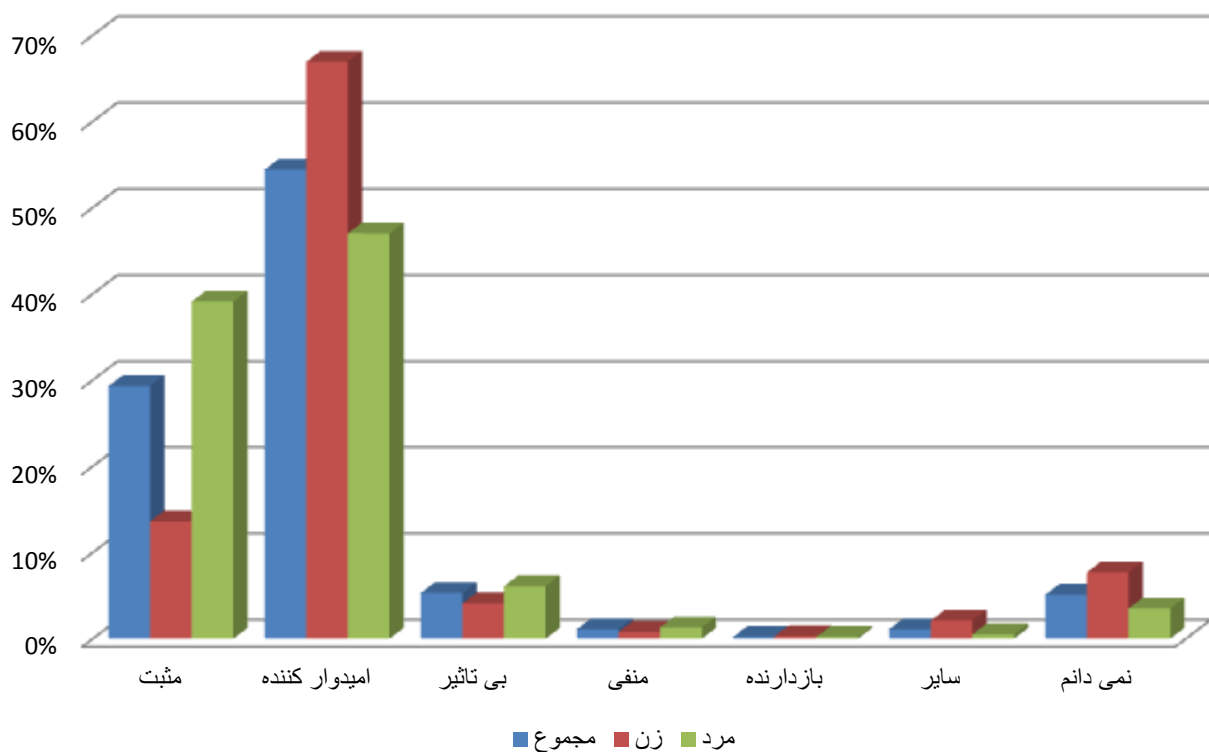

تاثیر تحولات منطقه بر جایگاه و وضعیت زنان در این کشورها را چگونه ارزیابی می کنید ؟

سوال دیگر در این زمینه به تاثیر این تحولات بر جایگاه زنان اختصاص داشته است که بیشتر از نیمی از پاسخگویان (۵۴/۴٪) درصد آنرا امیدوار کننده دانسته اند و بر آن تاکید داشته اند و در همین زمینه نزدیک به یک سوم از پاسخگویان نیز آنرا مثبت می دانند که مثبت تلقی کردن مردان در این زمینه سه برابر بیشتر از زنان است و بیانگر اینست که مردان با دقت و نگاه مثبت تری به جایگاه زنان نگاه می کنند.

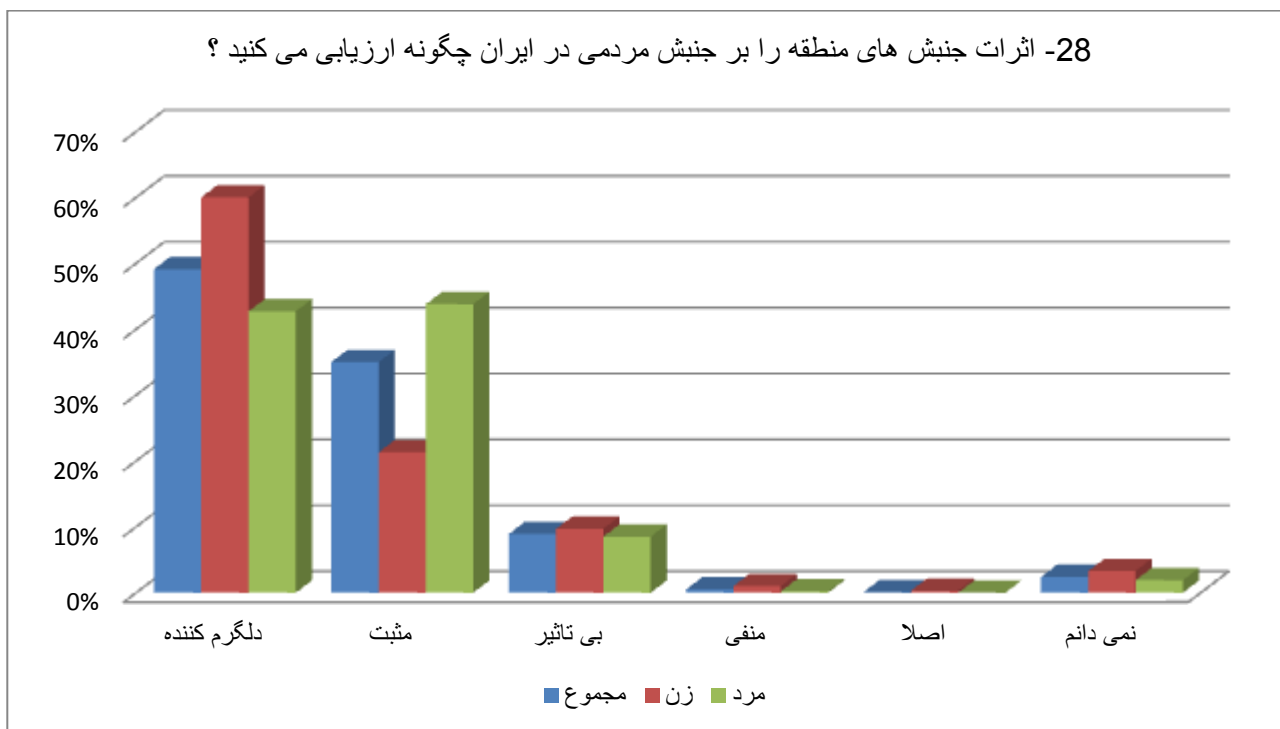
حدود ۶٪ درصد نیز آنرا بی تاثیر، منفی و بازدارنده عنوان کرده اند که بر اساس نتایج بدست آمده در مجموع بررسی های انجمن پژوهشگران ایران این درصد از شرکت کنندگان یا دارای اعتقادی مذهبی و یا از وابستگان حکومت جمهوری اسلامی می باشند.

27- تاثیر تحولات منطقه بر جایگاه و وضعیت زنان در این کشورها را چگونه ارزیابی می کنید؟

اثرات جنبش های منطقه را بر جنبش مردمی در ایران چگونه ارزیابی می کنید ؟

در حالیکه بیشتر از ۸۴ درصد از پاسخگویان تاثیر جنبش های منطقه بر جنبش مردم ایران را دلگرم کننده و مثبت ارزیابی کرده اند و اعتقاد داشته اند که این جنبش ها اثرات مثبتی خواهد داشت حدود ۹ درصد نیز آنرا بی تاثیر و بازدارنده دانسته اند، در همین زمینه گروه های سنی ۲۰ سال به بالا و در اوج آن ۳۵ - ۳۹ ساله ها بیشتر از بقیه بر تاثیر این جنبش ها بر تحولات ایران پافشاری داشته اند.

پی آمدهای جنبش های منطقه را بر حکومت جمهوری اسلامی ایران چگونه تعریف می کنید ؟

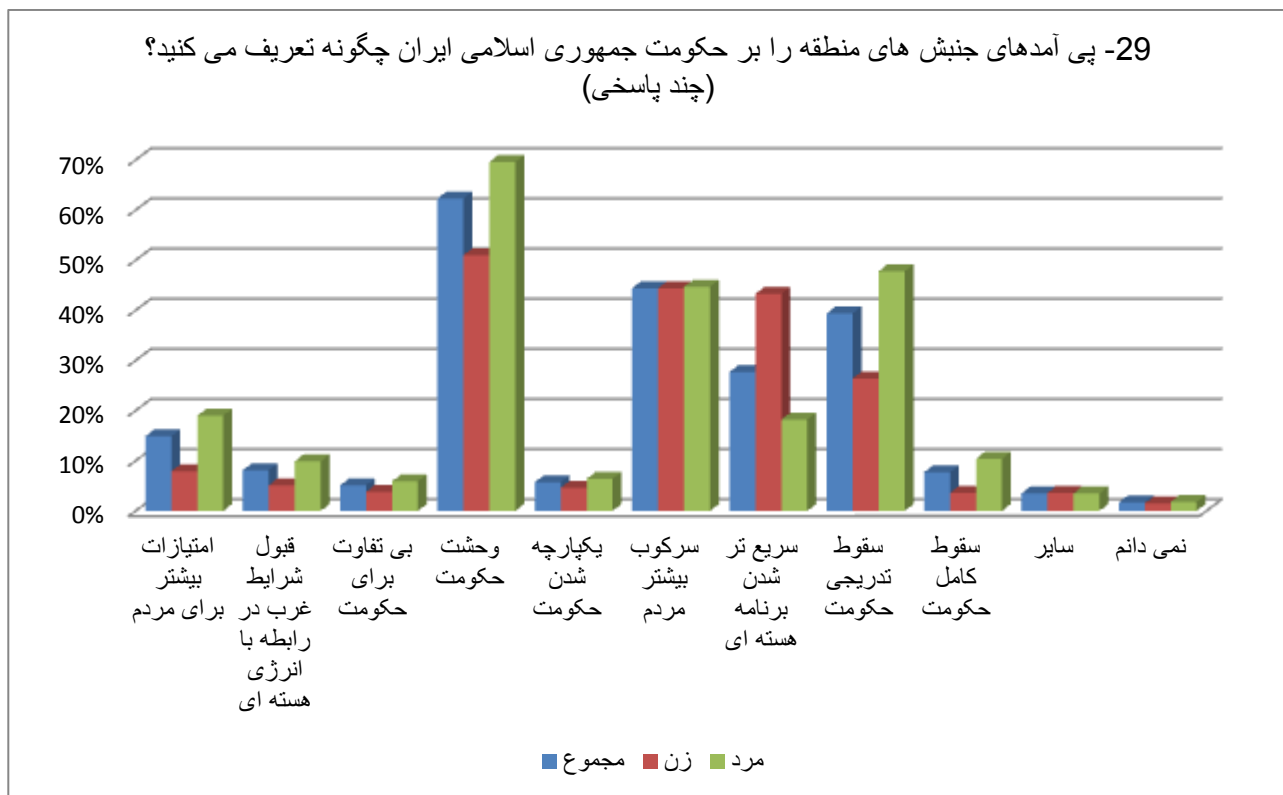
مقامات حکومت جمهوری اسلامی از آغاز جنبش های منطقه ای تا کنون همواره تلاش داشته اند که خود را جدای از این تحولات نگاهداشته و اینگونه وانمود کنند که این تحولات و جنبش ها در کشورهایی پیش می آید که حکومت های غیر مردمی و وابسته به غرب دارند و الگوی مبارزات مردم این کشورها و تحولات اخیر آنها رسیدن به مدل نوعی از حکومت و به مانند حاکمیت جمهوری اسلامی است.

اگرچه مقامات حکومت جمهوری اسلامی با این تحولات اینگونه برخورد می کنند ولی دیدگاه مردم ایران و نظر شرکت کنندگان در این نظر سنجی کاملاً با حکومتگران مخالف و متفاوت است.

در میان گزینه های پیش رو بیشتر از ۶۲٪ درصد از پاسخگویان اعلام داشته اند که جنبش های اخیر وحشت بسیاری برای حکومت ایجاد کرده است و از این میان مردان و در گروه های سنی ۲۰ - ۳۴ سال بیشتر در این زمینه تاکید داشته اند، از سویی دیگر و در دومین گزینه از پاسخ ها نظر پاسخگویان بر این بوده است که حکومت بدلیل همین وحشت سرکوب بیشتر مردم را هدف گرفته است (۴۴/۴٪)، و در نهایت آنکه (۴۷/۱٪) درصد از شرکت کنندگان بر این باور هستند که سقوط تدریجی و قطعی حکومت از عواقب تحولات و جنبش های اخیر منطقه خواهد بود.

بیشتر از ۲۷ درصد از پاسخگویان در زمره پی آمدهای این جنبش ها به سریع تر شدن برنامه های هسته ای حکومت اشاره داشته اند، حدود ۵ درصد به یکپارچه شده حکومت تاکید کرده اند و تقریباً همین ۵ درصد نیز پاسخ شان این بوده است این تحولات برای حکومت جمهوری اسلامی بی تفاوت خواهد بود.

(این سوال در رده چند پاسخی ها بوده است)

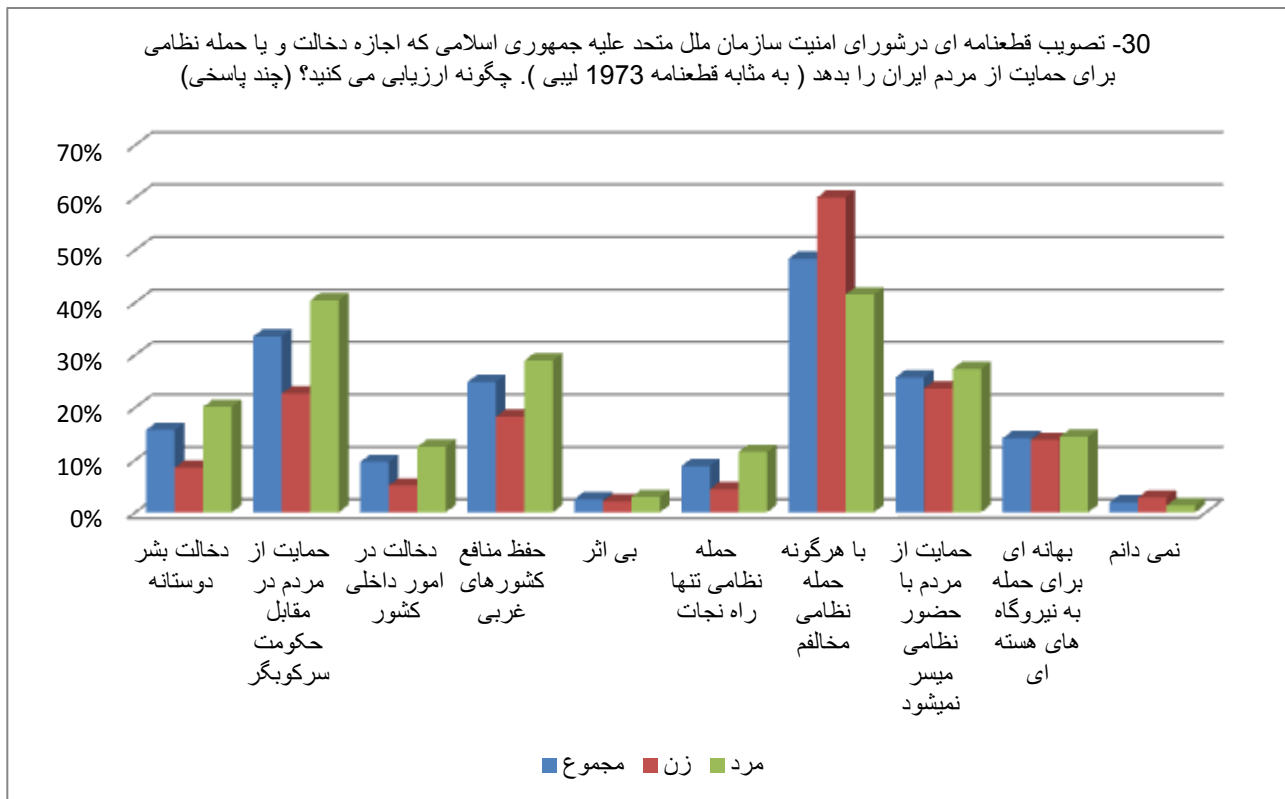

تصویب قطعنامه ای در شورای امنیت سازمان ملل متحد علیه جمهوری اسلامی که اجازه دخالت و یا حمله نظامی برای حمایت از مردم ایران را بدهد (به مثابه قطعنامه " لیبی ") را چگونه ارزیابی می کنید ؟

مخالفت با هرگونه حمله نظامی به ایران و با نسبت بسیار بالاتری از سوی زنان نخستین پاسخ شرکت کنندگان در این نظرسنجی بوده است (۴۸/۳%) و این در حالیست که بیشتر از ۳۳ درصد از پاسخ ها تصویب قطعنامه و حمله نظامی را نوعی حمایت از مردم در مقابل حکومت سرکوبگر جمهوری اسلامی اعلام داشته اند.

در بیشتر از ۲۵ درصد از پاسخ ها آمده است که حمایت از مردم با حمله نظامی میسر نمی شود و ۸/۸% درصد هم حمله نظامی را تنها راه نجات ذکر کرده اند.

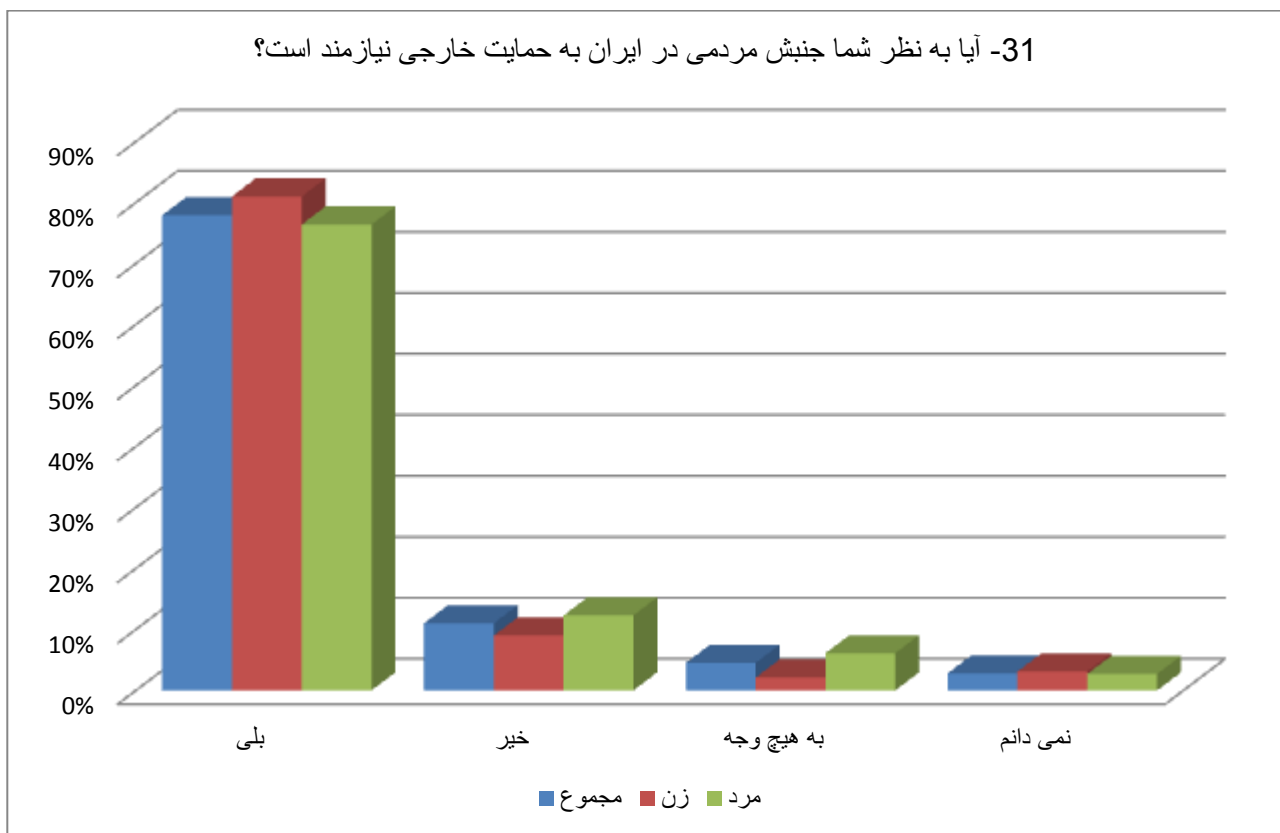
حدود ۲۵ درصد از پاسخ ها بیانگر اینست که اگر حمله ای صورت پذیرد تنها در جهت منافع غرب خواهد بود، ۱۴ درصد حمله نظامی را بهانه ای برای حمله به نیروگاه های هسته ای ایران می دانند و در نهایت اینکه نزدیک به ۱۰ درصد از پاسخ ها آنرا دخالت در امور داخلی کشورها و ۲/۵% درصد هم آنرا بی اثر اعلام داشته اند.

آیا به نظر شما جنبش مردمی در ایران به حمایت خارجی نیازمند است ؟

آخرین بخش از سوالات مربوط به تحولات و جنبش های منطقه بطور مستقیم آگاهی از دیدگاه و نظر مردم نسبت به حمایت خارجی است.

در طول ۳۲ سال گذشته بطور مرتب از مردم و از هر گروه و حزب و سازمانی شنیده شده است که غرب و خاصه "امریکا" باید در عوض تهدید و ارباب هائی که تا کنون هیچگونه اثری نیز نداشته است برای سرنگونی حکومت به مردم ایران کمک کرده و یاری رساند و این سوال تنها بدین منظور عنوان شده است که بطور مشخص از دیدگاه مردم در ایران آگاهی حاصل گردد و مشخص شود که آیا جنبش آزادیخواهی در ایران نیازمند کمک و حمایت خارجی هست یا خیر، در پاسخ این سوال اگرچه ۱۵/۵٪ درصد از پاسخگویان جواب منفی و به هیچوجه داده اند ولی نزدیک به ۸۰ درصد (۷۷/۹٪) و زنان بیشتر از مردان اعلام داشته اند که جنبش آزادیخواهی مردم ایران نیازمند حمایت کشورهای خارجی است.

بدنبال سوال بالا (آیا جنبش مردمی در ایران به حمایت خارجی نیازمند است ؟) و آگاهی بیشتر از نوع این حمایت از شرکت کنندگان خواسته شده است که آنها با چه نوع حمایتی موافق هستند، در پاسخ این سوال که پاسخگویان این گزینه را که چند پاسخ بدهند نیز دارا بوده اند،

ممنوع کردن سفرهای خارجی سران حکومت ۶۷/۵٪

تحریم سیاسی برای منزوی کردن رژیم ۶۰/۹٪

از زمره بیشترین و بالاترین خواست پاسخگویان بوده است که زنان بیشتر از مردان بر آن تاکید داشته اند و پاسخگویان گروه های سنی کمتر از ۴۰ سال درصد بالاتری را در این زمینه به خود اختصاص داده اند.

فراهم کردن امکانات اینترنتی امن (۵۳/۷٪)، از دیگر خواسته های اصلی جامعه پاسخگو و بازهم بیشتر در گروه های سنی کمتر از ۴۰ سال بوده است.

۴۷/۷٪ درصد از پاسخ ها بر تحریم خریداری نفت و گاز ایران دلالت دارد،

۲۳/۸٪ درصد به تحریم همه جانبه اقتصادی اشاره کرده اند.

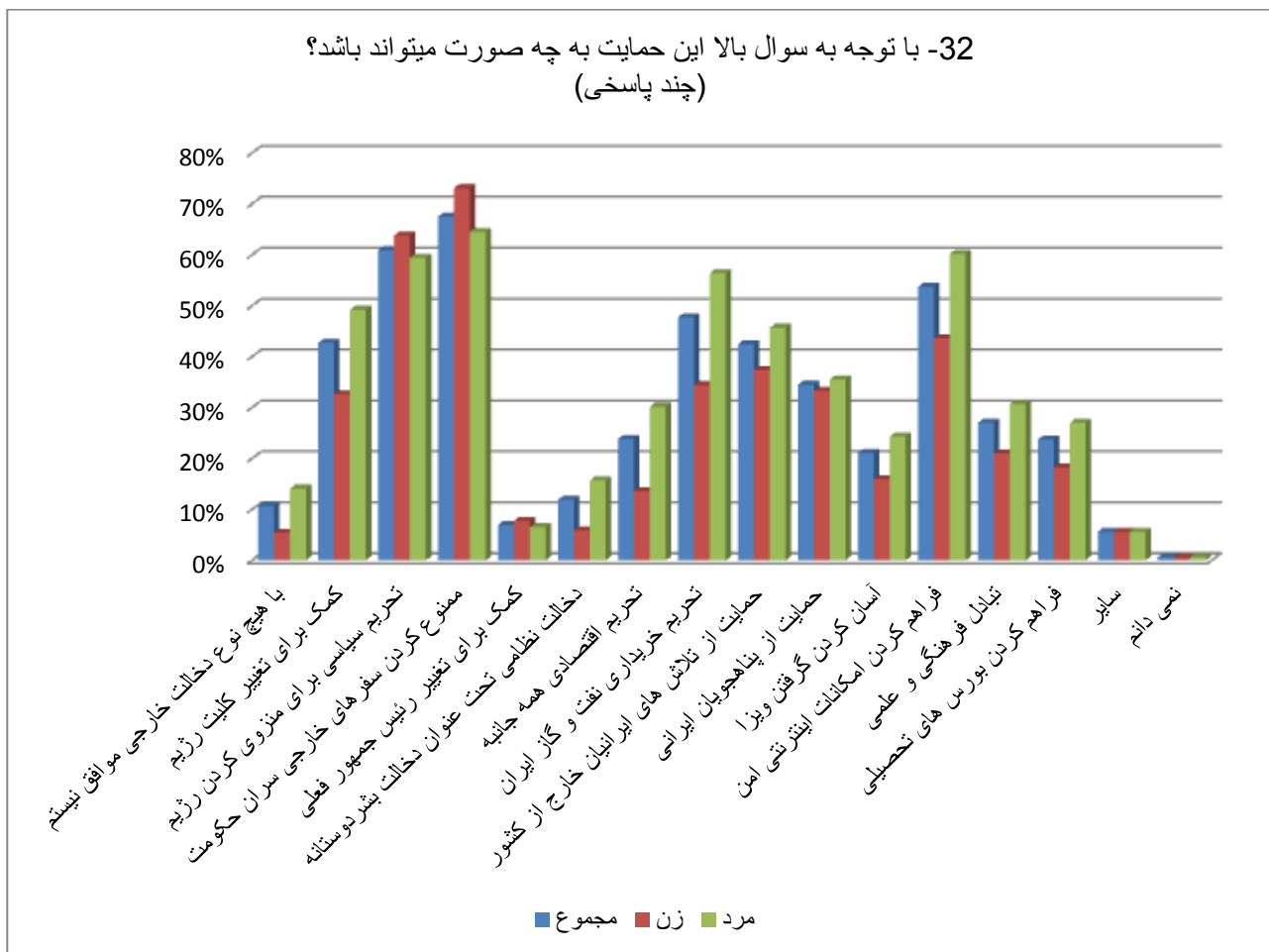
کمک برای تغییر کلیت رژیم نیز از گزینه های بالاست و ۴۲/۷٪ درصد پاسخ ها را به خود اختصاص داده است.

تبادل علمی و فرهنگی (۲۷٪)، فراهم کردن بورس های تحصیلی (۲۳/۷٪) و آسان کردن ویزا (۲۱/۱٪) نیز در زمره خواست های پاسخگویان و خاصه بیشتر در میان جوانان بوده است.

حمایت از تلاش های ایرانیان خارج از کشور ۴۲/۴٪ درصد و ۳۴/۵٪ درصد از پاسخ ها برای حمایت از پناهجویان ایرانی بیشترین خواست های جامعه پاسخگو این نظر سنجی را به خود اختصاص داده است.

در پاسخ به دو پرسش آخر ۱۰/۷٪ درصد اشاره داشته اند که با هیچ نوع دخالت خارجی موافق نیستند و مهمتر آنکه تنها ۶/۹٪ درصد خواهان حمایت برای برکناری آقای احمدی نژاد رئیس جمهور فعلی بوده اند.

32- با توجه به سوال بالا این حمایت به چه صورت میتواند باشد؟
(چند پاسخی)

بخش سوم – سوالات متفرقه

انجمن پژوهشگران ایران بدنبال نظرسنجی های سالیانه خود که هر کدام موضوع و سوژه ای خاص را دنبال می کند در تمامی نظرسنجی ها یک سلسله پرسش های موضوعی و ادامه دار را هم قرار داده است که هر ساله برای بررسی روند تحولات اجتماعی – سیاسی آنرا دنبال می نماید که پرسش و پاسخ های زیر در زمره این سلسله بررسی ها قرار دارد.

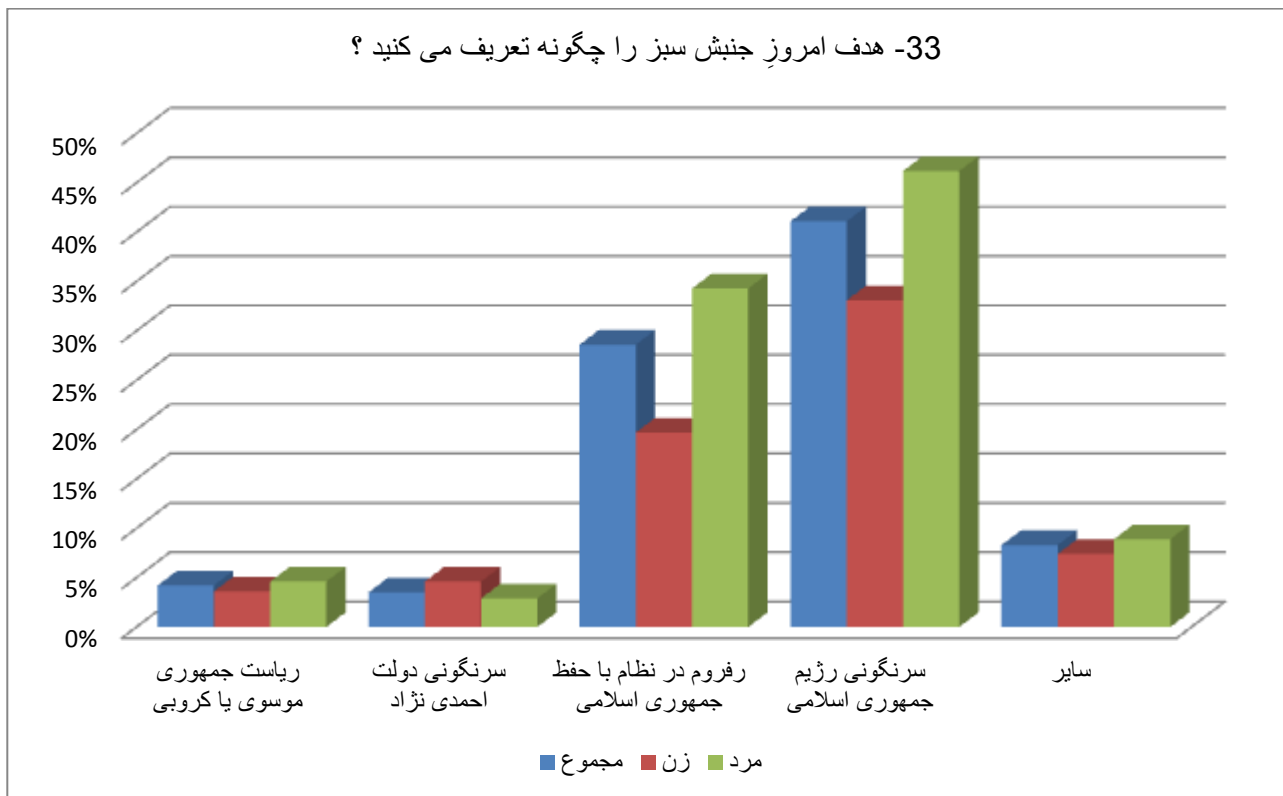
هدف امروز جنبش سبز را چگونه تعریف می کنید ؟

نظرسنجی سال گذشته انجمن پژوهشگران ایران پیرامون دیدگاه مردم در رابطه با " جنبش سبز " انجام پذیرفت و پرسش و پاسخ ها و جداول اولیه آن که در آدرس http://aciiran.com/nazarsanji_2009-2010.htm وجود دارد نمایانگر دیدگاه پاسخگویان در رابطه با جنبش سبز است، در نظرسنجی ۱۳۹۰ نیز بدنبال بررسی یکسال گذشته و تغییر و تحول دیدگاه ها مبادرت به طرح سوالات زیر شده است.

۴۱٪ درصد از پاسخگویان که بیشتر در گروه های سنی ۲۰ - ۳۴ سال، مردان به نسبت بیشتر از زنان و بالاترین نسبت را نیز داشته اند بر این باور بوده اند که هدف جنبش سبز امروز باید سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی باشد.

دومین گزینه که ۲۸/۶٪ درصد از پاسخگویان را در بر داشته است رفروم در نظام با حفظ جمهوری اسلامی را پیشنهاد کرده اند، پیشنهاد رفروم در نظام بیشتر از سوی مردان و در سنین بالاتر انجام شده است.

در نگاه شرکت کنندگان برای هدف جنبش سبز در امروز و بعبارت روشن تر پس از دوسال از آغاز این جنبش تنها ۴/۲٪ درصد از پاسخگویان هدف جنبش را به ریاست جمهوری رسیدن آقایان موسوی و کروبی عنوان کرده اند و ۳/۵٪ درصد هم هدف جنبش سبز را سرنگونی دولت آقای احمدی نژاد عنوان کرده اند که بیانگر تغییرات و تحولات بسیار گسترده ای در خواست های شرکت کنندگان در دوسال گذشته است.

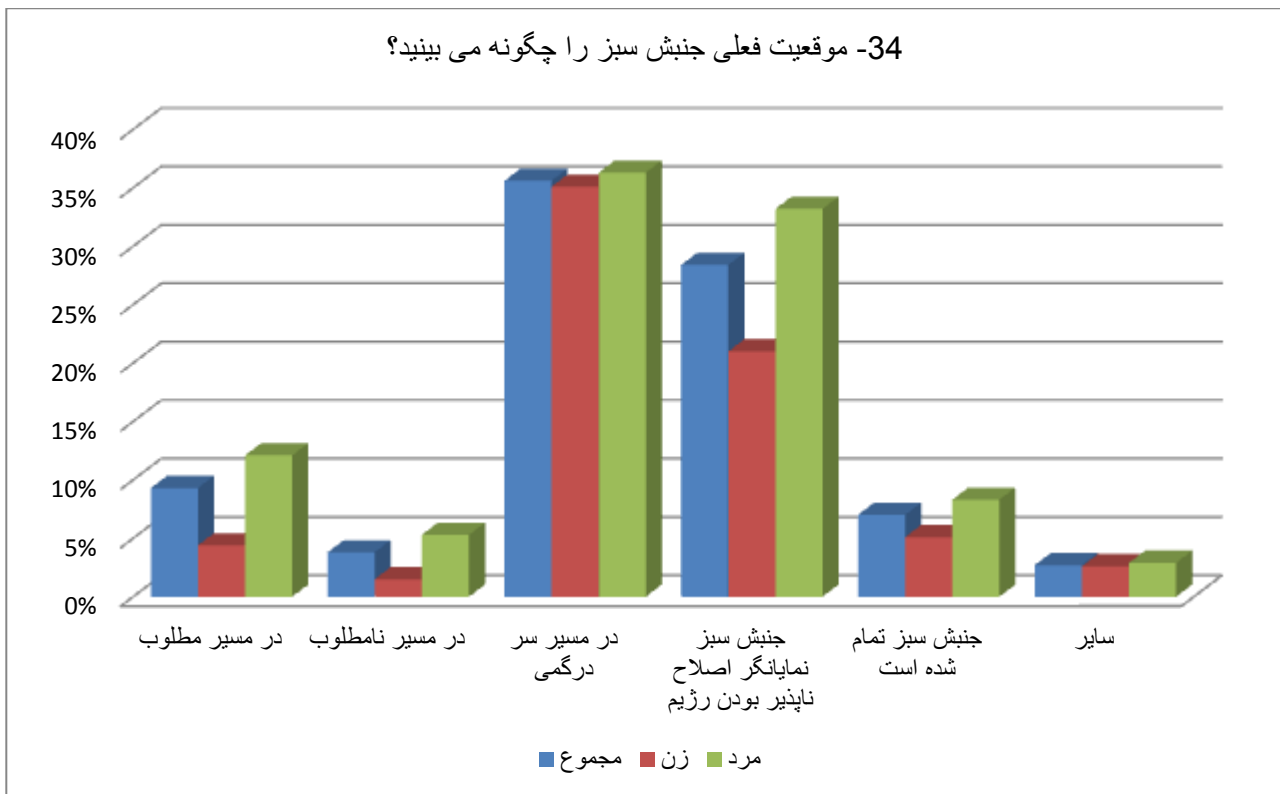

موقعیت فعلی جنبش سبز را چگونه می بینید ؟

در مورد موقعیت فعلی جنبش سبز بیشترین درصد پاسخ ها ۳۵/۶٪ درصد بر این باور بوده است که جنبش سبز در حال حاضر در یک " مسیر سر در گمی " به سر می برد که بالاترین درصد این پاسخگویان در گروه های سنی ۲۵ - ۳۴ قرار داشته اند.

دومین گزینه در پاسخ ها به اصلاح ناپذیر بودن رژیم باز می گردد که حدود ۲۸ درصد از پاسخ ها را به خود اختصاص داده است و نکته مهم و قابل توجه اینکه بالاترین گروه سنی پاسخگویان به این پرسش بین ۵۰ - ۵۹ سال داشته اند و بنوعی دارای تجربیاتی از پیش از انقلاب تا کنون نیز بوده اند.

تنها حدود ۹ درصد از پاسخگویان بر این اعتقاد بوده اند که جنبش سبز در مسیر مطلوب قرار دارد که بیشتر این پاسخگویان در گروه سنی ۱۵ - ۱۹ سال قرار داشته اند و در همین زمینه ۳/۸٪ درصد کسانی هستند که می گویند جنبش سبز در مسیر نامطلوب و ۷ درصد هم بر این باور بوده اند که جنبش سبز تمام شده است.

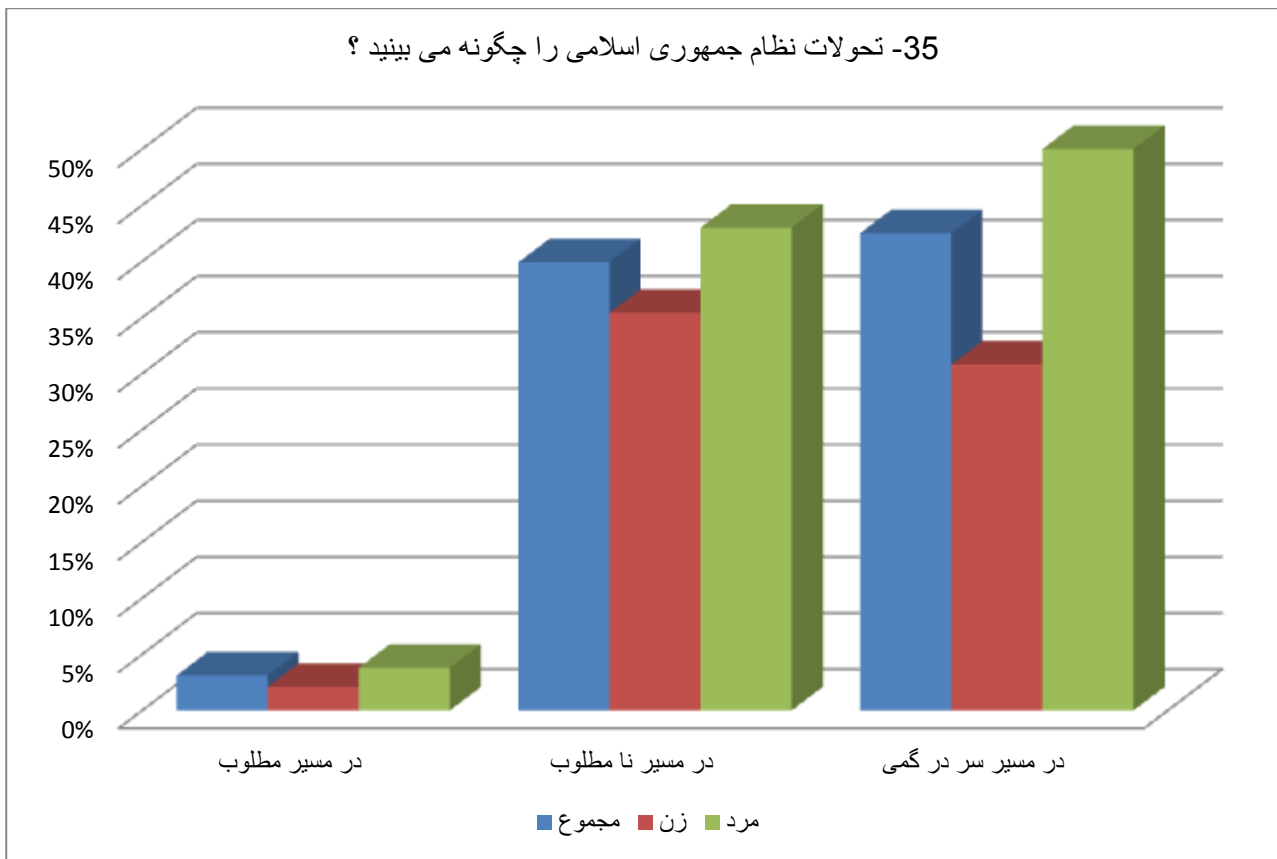

تحولات نظام جمهوری اسلامی را چگونه می بینید ؟

این پرسش با همین طبقه بندی از چند سال پیش تاکنون در زمره پرسش های ثابت انجمن پژوهشگران ایران بوده است، ۴۲/۵ درصد از پاسخگویان که باترین نسبت را داراست مسیر تحولات حکومت جمهوری اسلامی را همچنان در مسیر در گمی میدانند و هر چه سن افراد بیشتر شده است بر این عقیده خود تاکید بیشتری نشان داده اند بطوریکه در گروه های سنی ۵۰ سال ببالا متجاوز از ۹۶ درصد از پاسخگویان بر این باور بوده اند که حکومت جمهوری اسلامی یا در مسیر سردرگمی و یا در مسیر نامطلوب حرکت می کند.

نزدیک به ۴۰ درصد (۳۹/۹٪) نیز آنرا در مسیر نامطلوب ارزش گذاری کرده اند و در این هر دو پاسخ مردان تاکید بیشتری از زنان داشته اند.

کسانی که بر این اعتقاد بوده اند که حکومت جمهوری اسلامی همچنان در مسیری مطلوب گام بر می دارد تنها حدود ۳ درصد (۳/۱٪) از شرکت کنندگان در این نظرسنجی بوده اند.

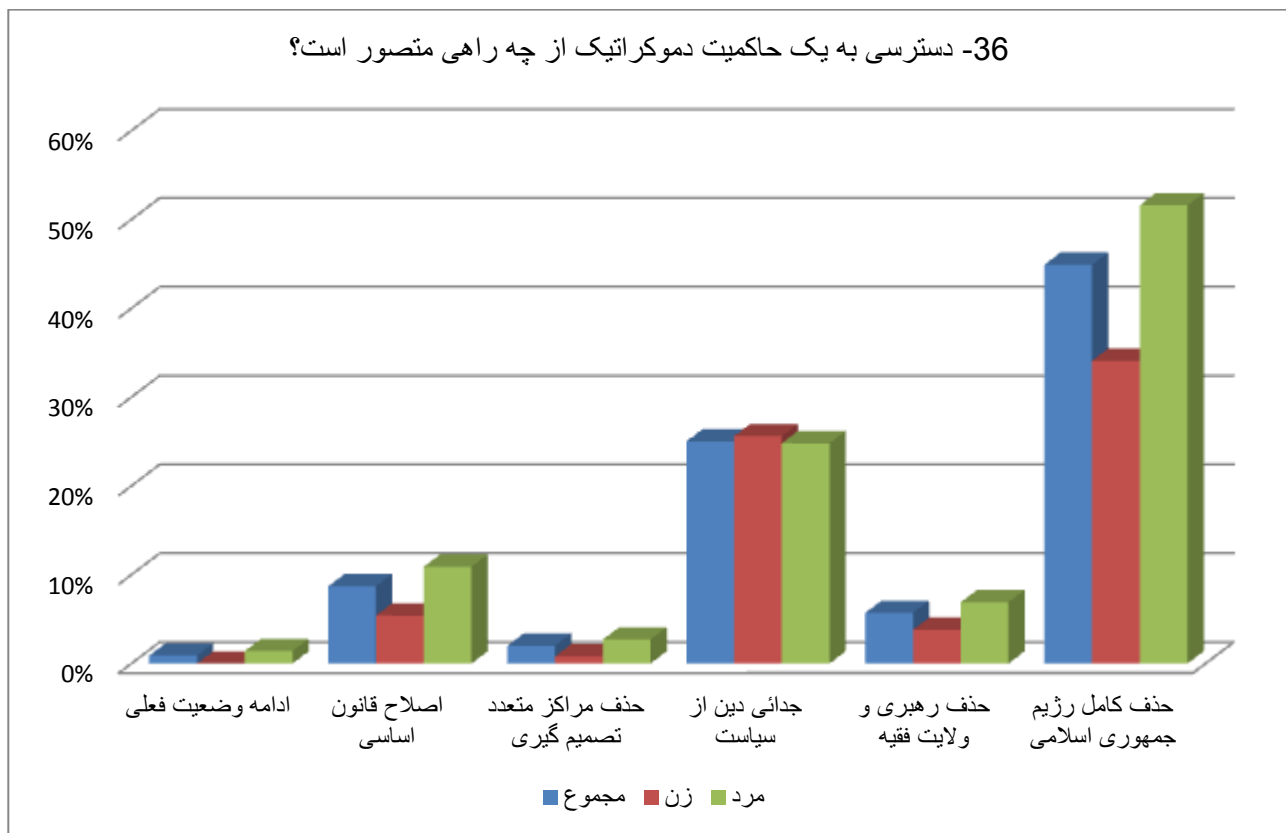

دسترسی به یک حاکمیت دموکراتیک از چه راهی متصور است ؟

در حالیکه تنها کمتر از یک درصد (۰.۹%) و آن هم تنها از سوی مردان پاسخگو بر ادامه وضعیت فعلی تاکید کرده اند در مقابل حدود ۴۵ درصد (۴۹/۹%) تنها راه برای رسیدن به یک حاکمیت دموکراتیک را حذف کامل رژیم جمهوری اسلامی دانسته اند که نسبت مردان در این زمینه به مراتب بیشتر از زنان است.

یک نفر از هر چهار نفر بر این باور بوده اند که راه رسیدن به یک حاکمیت دموکراتیک جدائی دین از سیاست است.

۸/۷% درصد از شرکت کنندگان که بیشترین آنان مردان و در گروه سنی ۲۰ - ۲۹ سال قرار داشته اند اصلاح قانون اساسی را برای رسیدن به یک حاکمیت دموکراتیک تشخیص داده اند و در نهایت ۵/۷% درصد به حذف رهبری و ۲ درصد نیز به حذف مراکز متعدد تصمیم گیری برای رسیدن به یک حاکمیت دموکراتیک اشاره داشته اند.

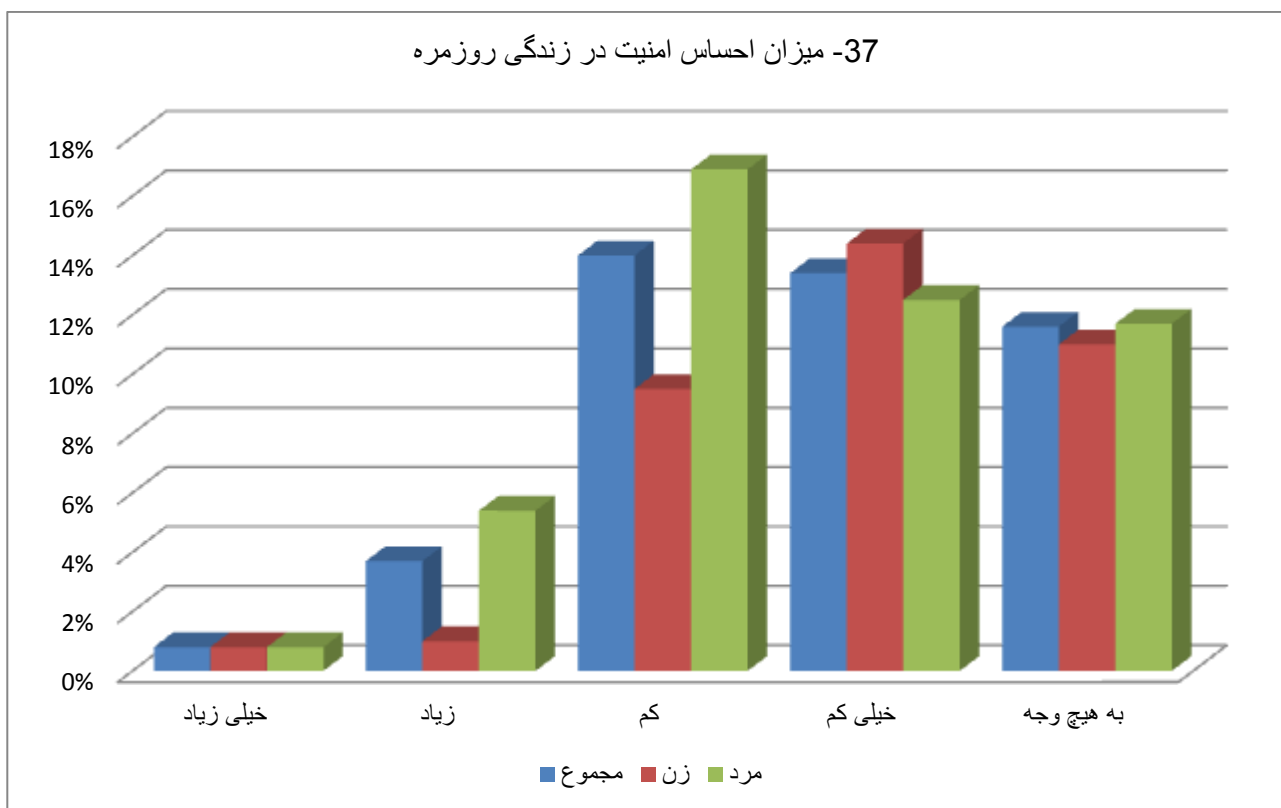
بخش چهارم

این قسمت از پرسش ها تنها برای پاسخگویان داخل کشور تنظیم و تهیه شده است.

میزان احساس امنیت در زندگی روزمره

۸۵/۵٪ درصد از پاسخگویان اعم از کسانی که گزینه پاسخ "کم"، "خیلی کم" و "به هیچ وجه" را داشته اند در زمره کسانی بوده اند که اعلام داشته اند که احساس امنیت در زندگی روزانه خود ندارند، این میزان احساس عدم امنیت در گروه های سنی ۲۰ - ۴۴ سال و در زنان پاسخگو به مراتب بیشتر بوده است، اگرچه احساس عدم امنیت تا گروه های بالاتر نیز همچنان مشاهده می شود.

۱۲/۶٪ درصد از پاسخگویان مرد در این نظرسنجی اعلام داشته اند که "زیاد" و "خیلی زیاد" احساس امنیت داشته اند و این در حالیست که احساس امنیت برای زنان در همین دو گزینه تنها ۰/۹٪ درصد و به عبارتی کمتر از یک درصد بوده است.

در چه زمینه ای بیشتر احساس کمبود می کنید؟

در مطالعه و بررسی شرایط زیست در هر جامعه ای نیاز به اندازه گیری آرامش و تنش در زندگی اجتماعی و روزمره ساکنین آن جامعه است و بدین منظور است که در هر جامعه ای فاکتورهای زیادی را در رابطه با احساس کمبودها مورد بررسی قرار می دهند و سپس با انطباق آنها نسبت به گروه های سنی و جنسی تصمیم گیری ها و اقدامات لازم انجام می گیرد.

استقرار یک نظام دموکراتیک با نزدیک به ۸۰ درصد (۷۹٪) بیشترین کمبودی است که بر اساس نظر شرکت کنندگان در جامعه امروز ایران به چشم می خورد، در این رابطه چه زنان و چه مردان و مردان با نسبت بیشتری و در تمامی گروه های سنی این کمبود را اعلام داشته اند.

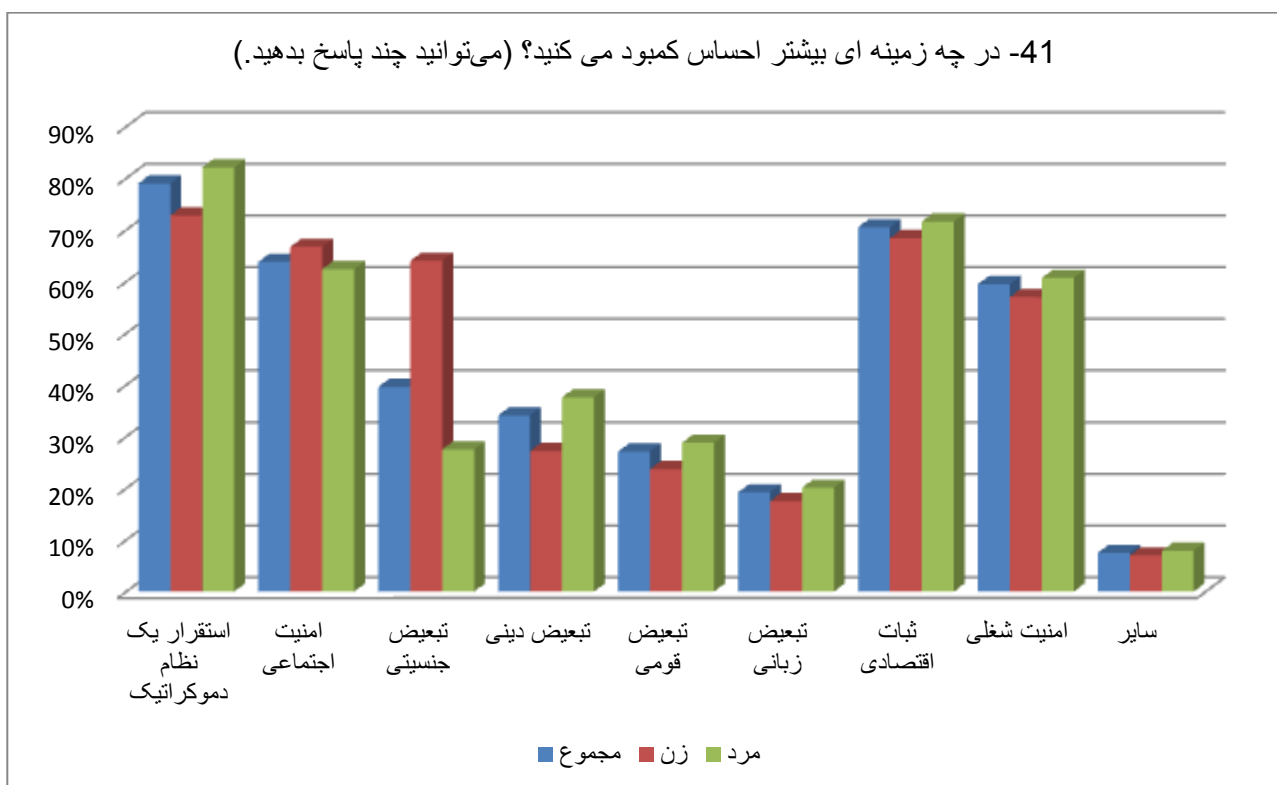
ثبات اقتصادی با ۷۰/۶٪ درصد دومین مشکل و کمبود در جامعه از دید پاسخگویان است که بیشتر در گروه های سنی ۲۰ - ۳۴ وجود داشته است و مشکل و کمبود و نبود ثبات اقتصادی برای مردان بیشتر از زنان بوده است. لازم به یادآوری است اگرچه مشکل اقتصادی امروز یکی از مشکلات اساسی در جامعه ایران است ولی در این زمینه برای زنان پاسخگو " امنیت اجتماعی " اولویت بالاتری داشته است.

کمبود امنیت اجتماعی و امنیت شغلی به ترتیب با حدود ۶۴٪ و ۶۰٪ درصد سومین و چهارمین کمبود اعلام شده است.

درجه بندی و اولویت احساس کمبودها در میان زنان و مردان با تفاوت هایی بارز به چشم می خورد، به عنوان مثال در حالیکه امنیت اجتماعی سومین احساس کمبود در جامعه بوده است و برای مردان این کمبود بیشتر به چشم می خورد برای زنان احساس تبعیض جنسی بیشتر اهمیت داشته و آنرا دارای اولویت بالاتری بر امنیت اجتماعی دانسته اند.

تبعیض جنسیتی و همانگونه که گفته شد برای زنان بیشتر در جایگاه بعدی و به ترتیب تبعیض دینی، تبعیض قومی و تبعیض زبانی قرار دارند که گروه های سنی ۲۵ - ۳۴ سال و بیشتر مردان آنرا ابراز داشته و بر آن باور بوده اند.

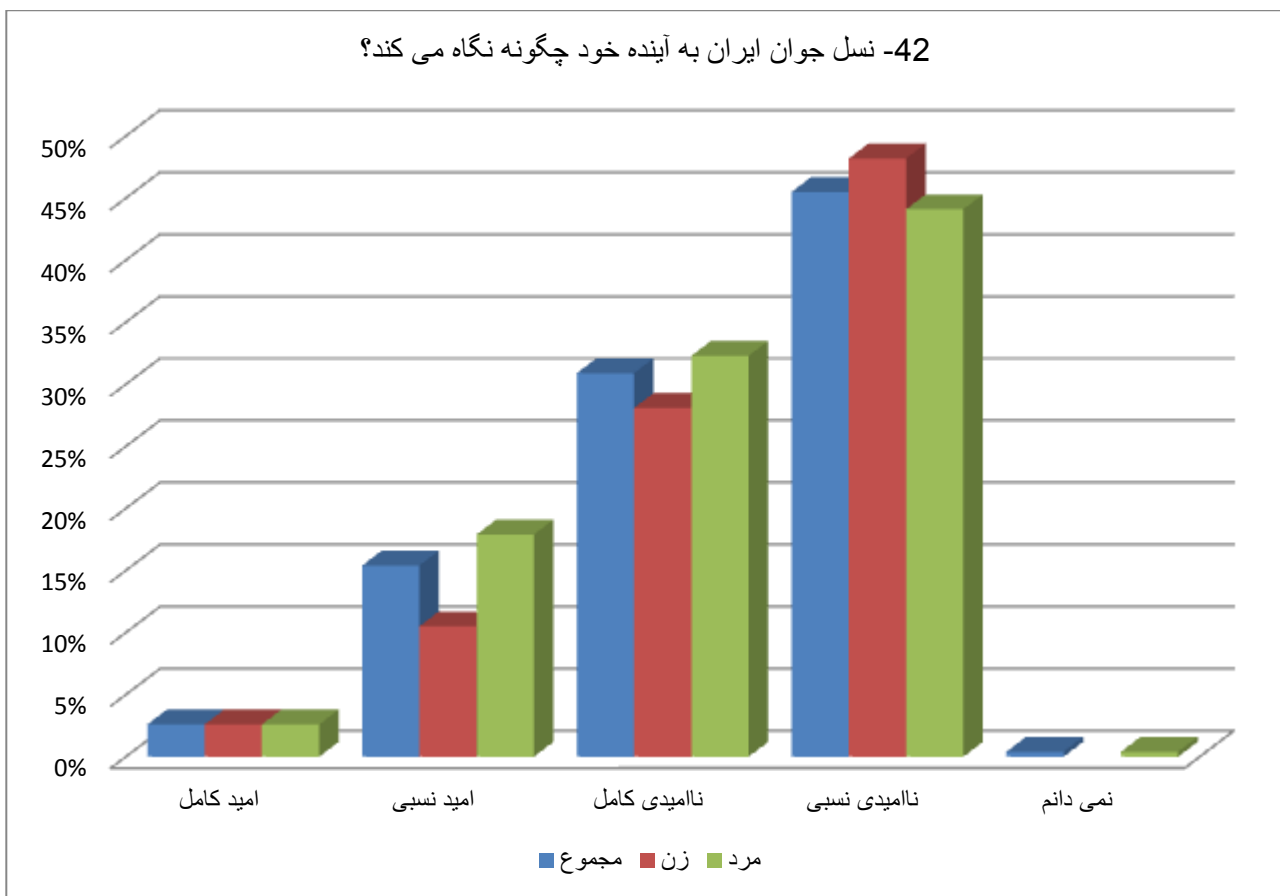
41- در چه زمینه ای بیشتر احساس کمبود می کنید؟ (می توانید چند پاسخ بدهید.)

نسل جوان ایران به آینده خود چگونه نگاه می کند ؟

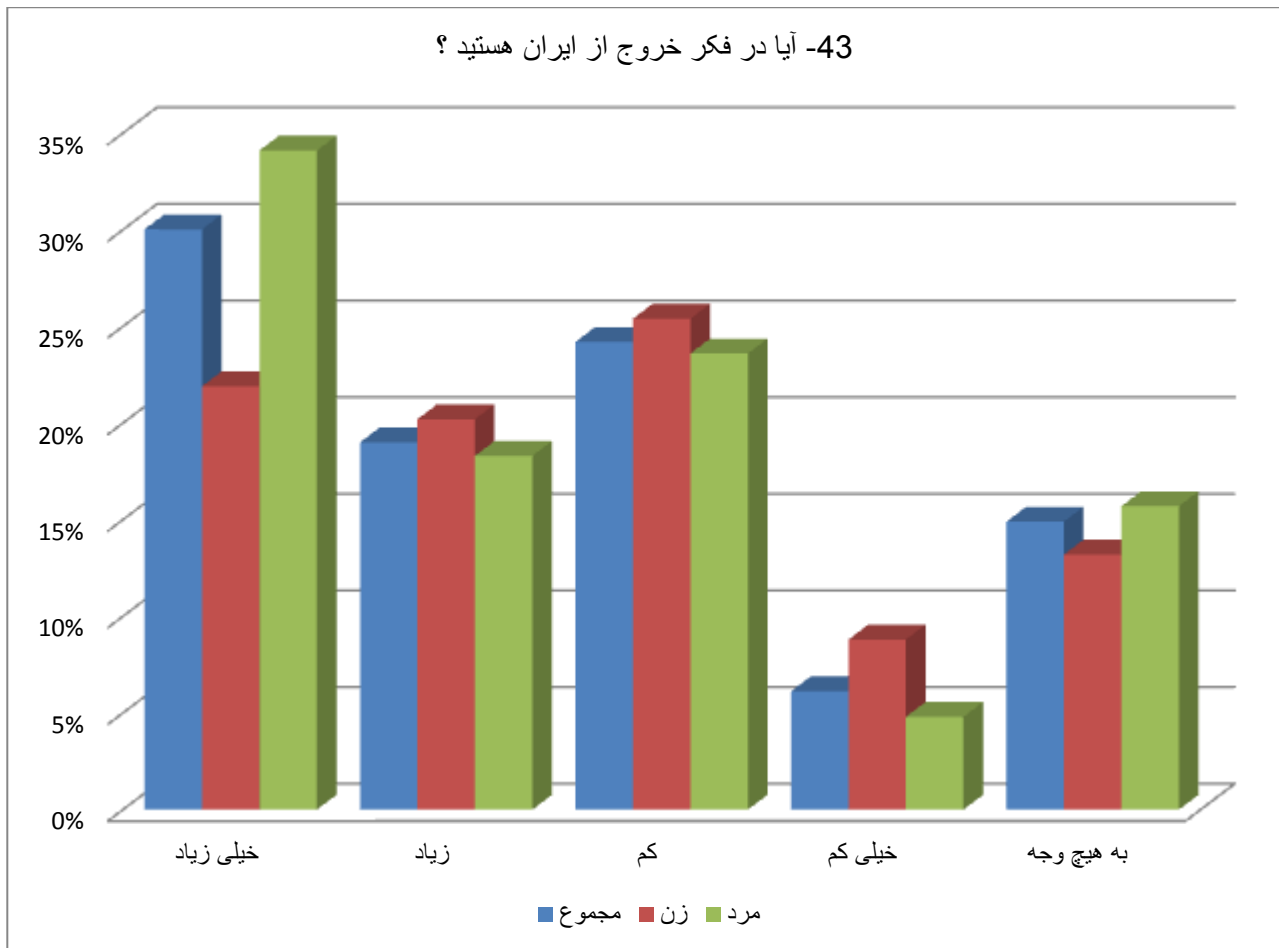
تنها ۲/۶٪ درصد از پاسخگویان بطور کامل به آینده خود امیدوار بوده اند و حدود ۱۵ (۵/۵٪) درصد هم امیدواری نسبی داشته اند که این امیدواری بیشتر در مردان و در گروه های سنی تا ۲۹ سال است.

نامیدی کامل و نسبی حدود ۷۶ (۴/۷۶٪) درصد جامعه و در تمام موارد به نسبت بیشتری برای مردان و خاصه در گروه های سنی (۲۵ - ۳۴) سال وجود داشته است، این احساس ناامیدی با بالا رفتن سن و گذر از مرز ۵۰ سال کاهش پیدا کرده است که شاید بتوان یکی از دلایل آنرا فشارهای اجتماعی و رها کردن آرزوهای فرد دانست.

سوال - آیا در فکر خروج از ایران هستید؟

۷۹/۳٪ درصد از پاسخگویان و بیشتر مردان در گروه های سنی ۲۰ - ۳۴ سال افرادی بوده اند که قصد خروج از کشور را داشته اند و هر چه سن افراد افزایش پیدا کرده است خواست خروج از کشور کاهش داشته است، لازم به یادآوری است که نسبت خواست خروج از کشور برای همه یکسان نبوده است به عنوان مثال در حالیکه ۳۰ - ۳۴ ساله های مرد بیشترین درخواست خروج از کشور را داشته اند، حدود ۱۴/۷٪ (درصد از ۲۰ - ۲۴ ساله ها به هیچوجه قصد خروج از کشور را ندارند و شاید آنها در زمره کسانی باشند که می توانند امیدوار برای تغییر و تحول و آینده ای بهتر باشند.

پرسشنامه

بخش اول - خصوصیات فردی

۱. جنسیت

زن	مرد
----	-----

۲. زادگاه

ایران	خارج از ایران
-------	---------------

۳. کشور محل اقامت

ایران	اروپا	آمریکا و کانادا	استرالیا و نیوزیلند	ژاپن	ترکیه	کشورهای حوزه ی خلیج فارس	سایر
-------	-------	-----------------	---------------------	------	-------	--------------------------	------

۴. سن

کمتر از 15 سال	15 تا 19 سال	20 تا 24 سال	25 تا 29 سال	30 تا 34 سال	35 تا 39 سال	40 تا 44 سال	45 تا 49 سال	50 تا 54 سال	55 تا 59 سال	60 تا 64 سال	65 تا 69 سال	70 سال و بالاتر
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	-----------------

۵. اگر در ایران زندگی نمیکنید، در چه سنی از ایران خارج شده اید؟

در ایران زندگی میکنم	در ایران زاده نشده ام	15 تا 19 سال	20 تا 24 سال	25 تا 29 سال	30 تا 34 سال	35 تا 39 سال	40 تا 44 سال	45 تا 49 سال	50 تا 54 سال	55 تا 59 سال	60 تا 64 سال	65 تا 69 سال	70 سال و بالاتر
----------------------	-----------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	-----------------

۶. وضعیت خانوادگی

مجرد	متاهل	زندگی مشترک بدون ازدواج	طلاق گرفته	جدایی بدون طلاق	همسر در کشوری دیگر	همسر فوت شده.
------	-------	-------------------------	------------	-----------------	--------------------	---------------

۷. میزان تحصیلات

زیر دیپلم	دیپلم	کاردانی (فوق دیپلم)	کارشناسی (لیسانس)	کارشناسی ارشد (فوق لیسانس)	دکترای بالاتر
-----------	-------	---------------------	-------------------	----------------------------	---------------

۸. رشته ی تحصیلی (می توانید چند پاسخ بدهید).

علوم پایه	پزشکی و پیراپزشکی	علوم فنی، مهندسی، کامپیوتر و...	علوم انسانی	علوم اجتماعی	علوم تربیتی	علوم اقتصادی	علوم دینی	حقوق	هنر	سایر
-----------	-------------------	---------------------------------	-------------	--------------	-------------	--------------	-----------	------	-----	------

۹. فعالیت (می توانید چند پاسخ بدهید).

دانش آموزی	دانش جویی	بازاری	خدماتی	صنعت	کشاورزی آموزشی	دفتری و اداری	نظامی، انتظامی	خانه دار	بیکار	سایر
------------	-----------	--------	--------	------	----------------	---------------	----------------	----------	-------	------

۱۰. دین

اسلام	زرتشتی	یهودی	مسیحی	بهایی	پای بند به دینی دیگر	بی دین
-------	--------	-------	-------	-------	----------------------	--------

۱۱. ذهنیت دینی

سکولار	دین خو (متدین)	معتقد به دخالت دین در سیاست	اعتقاد به دینی ندارم
--------	----------------	-----------------------------	----------------------

۱۲. با توجه به رویدادها و تحولات ایران در دوران رژیم جمهوری اسلامی، اعتقاد دینی شما چگونه است؟

قوی تر شده است	تغییری حاصل نشده است	ضعیف تر شده است	دین یا مذهب را عوض کرده ام.	بی مذهب شده ام	دین ستیز شده ام.
----------------	----------------------	-----------------	-----------------------------	----------------	------------------

بخش دوم - تحولات منطقه ای، جنبش های مردمی و نقش دولت های خارجی

۱۳. به نظر شما در بروز قیامهای مردمی منطقه کدام عامل بیشترین نقش را داشته است؟

خواست آزادی و رسیدن به دموکراسی	استبداد و خودکامگی رژیم های حاکم	مشکلات اقتصادی و معیشتی
فساد	اسلامخواهی	تاثیر پذیری از جمهوری اسلامی
همدلی با سیاستهای خارجی احمدی نژاد در منطقه	نقش دولت های خارجی	سایر
نمی دانم		

۱۴. - خواست مردم این کشورها را در جنبش های اخیر چگونه می بینید؟ (چند پاسخی)

خواست سرنگونی دولت های خودکامه و مستبد	خواست های اقتصادی و معیشتی	حاکمیت ملی و استقلال سیاسی	خواست استقرار حکومت اسلامی	خواست استقلال و جدایی	سایر
نمی دانم					

۱۵. نسبت به جنبش های مردمی در منطقه (خاورمیانه - شمال آفریقا) چه احساسی دارید؟

خودم را نزدیک احساس می کنم	ما خواست مشترک داریم	ما جدای از همدیگر هستیم	ما برتر و بالاتر هستیم	احساس حقارت می کنم
ما هیچگونه رابطه ای نداریم	سایر	نمی دانم		

۱۶. آیا فکر میکنید که پیامد به پاخیزی مردمی در منطقه کمک به استقرار دموکراسی در جهان اسلام می کند؟

بسیار زیاد	زیاد	کم	خیلی کم	اصلا
در حال حاضر جهان اسلام دموکراتیک می باشد	جهان اسلام به دموکراسی احتیاج ندارد	نمی دانم		

۱۷. آیا جنبش های اخیر منطقه را دارای انگیزه مذهبی می دانید؟

بلی	خیر	به هیچ وجه
نمی دانم		

۱۸. با توجه به سوال بالا و اینکه اکثریت جمعیت مسلمان منطقه سنی مذهب هستند، نقش مذهب شیعه را چگونه ارزیابی می کنید؟

نقش مثبت و سازنده	بی تاثیر	نقش منفی و بازدارنده	تفاوتی با یکدیگر ندارند	در مقابل هم قرار میگیرند
سایر	نمی دانم			

۱۹. آیا به نظر شما جنبش های اخیر منطقه بومی و ملی بوده اند و یا دولتهای خارجی در آن نقش داشته است؟

بومی و ملی	بومی و ملی با حمایت دولتهای خارجی	دخالست مستقیم خارجی	سایر
نمی دانم			

۲۰. نقش قدرت های خارجی در کشورهای منطقه (تونس، مصر...) را چگونه ارزیابی می کنید؟

دخالست بشر دوستانه (دفاع / ترویج حقوق بشر جهان شمول)	حمایت از مردم در مقابل حکومت های سرکوبگر	دخالست در امور داخلی کشورها	حفظ منافع کشورهای غربی
گزینشی	استعماری جدید	سایر	نمی دانم

۲۱. با توجه به موقعیت حساس سوریه، سقوط رژیم سوریه را در منطقه چگونه ارزیابی میکنید؟ (چند پاسخی)

فرقی نمی کند. مانند تونس و مصر به تغییر رئیس جمهور منجر می شود	مانند سرنوشت لیبی به حمله نظامی منجر می شود	آینده ای روشن برای صلح اعراب و اسرائیل	نا آرامی و درهم ریختگی منطقه
موقعیت خطرناک برای رژیم جمهوری اسلامی با از دست دادن تنها متحد عربی خود	مقدمه ای برای نا آرامی و در هم ریختگی در سطح بین المللی	سایر	نمی دانم

۲۲. به نظر شما دخالت سیاسی خارجی در منطقه کدام یک از پی آمدهای زیر را میتواند به دنبال داشته باشد؟ (چند پاسخی)

استقرار دموکراسی	آینده بهتر اقتصادی	جنگ داخلی	تجزیه کشورها	نا آرامی و عدم امنیت	استعماری جدید
سایر	نمی دانم				

۲۳. آیا با دخالت نظامی قدرت های بزرگ جهانی در جهت تضمین حقوق بشر در منطقه موافق هستید؟

بلی	خیر	به هیچ وجه
نمی دانم		

۲۴. برای اولین بار حمله نظامی تحت عنوان "دخالت بشر دوستانه"، در رابطه با لیبی مورد تایید شورای امنیت سازمان ملل متحد قرار گرفت. شما آن را چگونه ارزیابی می کنید؟

دخالت بشر دوستانه	حمایت از مردم در مقابل حکومت سرکوبگر	دخالت در امور داخلی کشور	حفظ منافع کشورهای غربی
استعماری جدید	حقوق بشر با حضور نظامی میسر نمی شود.	سایر	نمی دانم

۲۵. به نظر شما هدف نهایی حضور کشورهای خارجی در منطقه چیست؟

استقرار دموکراسی در منطقه	حمایت از حقوق بشر	کسب منافع اقتصادی (نفت و گاز)	استعماری جدید
سایر	نمی دانم		

۲۶. نقش زنان در جنبش های اخیر منطقه را چگونه ارزیابی می کنید؟

یکسان با مردان	بیشتر از مردان	کمتر از مردان
اصلا نقشی نداشتند	نمی دانم	

۲۷. تاثیر تحولات منطقه بر جایگاه و وضعیت زنان در این کشور ها را چگونه ارزیابی می کنید؟

مثبت	امیدوار کننده	بی تاثیر	منفی	بازدارنده	سایر
نمی دانم					

اثرات جنبش های منطقه بر جنبش مردمی در ایران

۲۸. اثرات جنبش های منطقه را بر جنبش مردمی در ایران چگونه ارزیابی می کنید ؟

دلگرم کننده	مثبت	بی تاثیر	منفی	اصلا
نمی دانم				

۲۹. پی آمدهای جنبش های منطقه را بر حکومت جمهوری اسلامی ایران چگونه تعریف می کنید ؟ (چند پاسخی)

امتیازات بیشتر برای مردم	قبول شرایط غرب در رابطه با انرژی هسته ای	بی تفاوت برای حکومت	وحشت حکومت	یکپارچه شدن حکومت	سرکوب بیشتر مردم
سریع تر شدن برنامه هسته ای	سقوط تدریجی حکومت	سقوط کامل حکومت	سایر	نمی دانم	

۳۰. تصویب قطعنامه ای در شورای امنیت سازمان ملل متحد علیه جمهوری اسلامی که اجازه دخالت و یا حمله نظامی برای حمایت از مردم ایران را بدهد (به مثابه قطعنامه ۱۹۷۳ لیبی)، چگونه ارزیابی می کنید؟ (چند پاسخی)

دخالت بشر دوستانه	حمایت از مردم در مقابل حکومت سرکوبگر	دخالت در امور داخلی کشور	حفظ منافع کشورهای غربی
بی اثر	حمله نظامی تنها راه نجات	با هرگونه حمله نظامی مخالفم	حمایت از مردم با حضور نظامی میسر نمیشود
بهانه ای برای حمله به نیروگاه های هسته ای	نمی دانم		

۳۱. آیا به نظر شما جنبش مردمی در ایران به حمایت خارجی نیازمند است؟

بله	خیر	به هیچ وجه
نمی دانم		

۳۲. با توجه به سوال بالا این حمایت به چه صورت میتواند باشد؟ (چند پاسخی)

با هیچ نوع دخالت خارجی موافق نیستم	کمک برای تغییر کلیت رژیم	تحریم سیاسی برای منزوی کردن رژیم	ممنوع کردن سفرهای خارجی سران حکومت
کمک برای تغییر رئیس جمهور فعلی	دخالت نظامی تحت عنوان دخالت بشردوستانه	تحریم اقتصادی همه جانبه	تحریم خریداری نفت و گاز ایران
حمایت از تلاش های ایرانیان خارج از کشور	حمایت از پناهنجویان ایرانی	آسان کردن گرفتن ویزا	فراهم کردن امکانات اینترنتی امن
تبادل فرهنگی و علمی	فراهم کردن بورس های تحصیلی	سایر	نمی دانم

بخش سوم – سوالات متفرقه

برای روند مقایسه ای با بررسی های پیشین انجمن پژوهشگران ایران

۳۳. هدف امروز جنبش سبز را چگونه تعریف می کنید؟

ریاست جمهوری موسوی یا کروی	سرنگونی دولت احمدی نژاد	رفروم در نظام با حفظ جمهوری اسلامی	سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی
سایر			

۳۴. موقعیت فعلی جنبش سبز را چگونه می بینید؟

در مسیر مطلوب	در مسیر نامطلوب	در مسیر سردرگمی	جنبش سبز نمایانگر اصلاح ناپذیر بودن رژیم	جنبش سبز تمام شده است	سایر
---------------	-----------------	-----------------	--	-----------------------	------

۳۵. تحولات نظام جمهوری اسلامی را چگونه می بینید؟

در مسیر مطلوب	در مسیر نا مطلوب	در مسیر سر در گمی
---------------	------------------	-------------------

۳۶. دسترسی به یک حاکمیت دموکراتیک از چه راهی متصور است؟

ادامه وضعیت فعلی	اصلاح قانون اساسی	حذف مراکز متعدد تصمیم گیری	جدائی دین از سیاست	حذف رهبری و ولایت فقیه	سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی
------------------	-------------------	----------------------------	--------------------	------------------------	----------------------------

سوالات زیر برای پاسخگویان داخل کشور است

۳۷. میزان احساس امنیت در زندگی روزمره

خیلی زیاد	زیاد	کم	خیلی کم	به هیچ وجه
-----------	------	----	---------	------------

۳۸. میزان احساس تبعیض در زندگی روزمره

خیلی زیاد	زیاد	کم	خیلی کم	به هیچ وجه
-----------	------	----	---------	------------

۳۹. احساس ثبات اقتصادی در زندگی روزمره

خیلی زیاد	زیاد	کم	خیلی کم	به هیچ وجه
-----------	------	----	---------	------------

۴۰. احساس امنیت شغلی در زندگی روزمره

خیلی زیاد	زیاد	کم	خیلی کم	به هیچ وجه
-----------	------	----	---------	------------

۴۱. در چه زمینه ای بیشتر احساس کمبود می کنید؟

استقرار یک نظام دموکراتیک	امنیت اجتماعی	تبعیض جنسیتی	تبعیض دینی	تبعیض قومی	تبعیض زبانی	ثبات اقتصادی	امنیت شغلی	سایر
---------------------------	---------------	--------------	------------	------------	-------------	--------------	------------	------

۴۲. نسل جوان ایران به آینده خود چگونه نگاه می کند:

امید کامل	امید نسبی	نامیدی کامل	نامیدی نسبی	نمی دانم
-----------	-----------	-------------	-------------	----------

۴۳. آیا در فکر خروج از ایران هستید؟

خیلی زیاد	زیاد	کم	خیلی کم	به هیچ وجه
-----------	------	----	---------	------------